

Mao Tsetung

Bekjemp byråkrati og kommandometoder!

Oktober

Utvalgte
artikler

Mao Tsetung
Bekjemp byråkrati og kommandometoder

Mao Tsetung

Bekjemp byråkrati og kommandometoder

Utvalgte artikler

Forlaget Oktober
Oslo 1977

I hefteserien med skrifter av Mao Tsetung har vi tidligere utgitt:
Aktuelle problemer om taktikken i den anti-japanske enhetsfronten
Bekjemp bokdyrkelsen. Forbedre våre studier.
KKPs rolle i den nasjonale krigen
Om 2. verdenskrig
Om de ti viktigste forholda
Om motsigelsen
Om nydemokratiet
Om praksis
Taler på Yenan-konferansen om litteratur og kunst
Tjen folket! («De tre mest leste»)

Mao Tsetung:

Bekjemp byråkrati og kommandometoder!

Utvalgte artikler fra Mao Tsetung *Skrifter i utvalg*, 2. utgave, Peking 1965

og *Verker i utvalg*, bind 5, Peking 1977.

Oversatt fra engelsk.

© Forlaget Oktober, 1972, 1977

1. opplag, desember 1977, 5000

Trykt hos A/S Duplotrykk, Oslo 1977

ISBN 82-7094-956-6

Innhold

Forord fra forlaget	s. 7
Bekjemp bokdyrkelsen (<i>Mai 1930</i>)	s. 9
Kinas Kommunistiske Partis rolle i den nasjonale krigen (<i>Oktober 1938</i>) Kaderpolitikk	s. 17
Noen spørsmål vedrørende metodene for ledelse (<i>1. juni 1943</i>)	s. 19
Arbeidsmetodene i partiutvalgene (<i>13. mars 1949</i>)	s. 25
Nedkjemp byråkrati, kommandometoder og brudd på loven og disiplinen (<i>5. januar 1953</i>)	s. 30
Løs problemet med «De fem overdrivelsene» (<i>19. mars 1953</i>)	s. 33
Om de ti viktigste forholda (<i>25. april 1956</i>) V. Forholdet mellom de sentrale myndighetene og de lokale myndighetene	s. 36
Noen erfaringer fra historia til partiet vårt (<i>25. september 1956</i>)	s. 39
Taler på en konferanse for sekretærene i partikomiteene for provinsene, byprovinsene og de autonome områdene (<i>januar 1957</i>) . . .	s. 45
I. Talen 18. januar	s. 45
II. Talen den 27. januar	s. 54
En dialektisk holdning til indre enhet i partiet (<i>18. november 1957</i>) . . .	s. 77

Forord fra forlaget

I dette heftet finner du et utvalg artikler av Mao Tsetung om kampen mot byråkrati og kommandometoder. Utvalget er gjort av forlaget. Artiklene er trykt i den rekkefølge de blei skrevet. Den eldste er fra 1930, den nyeste fra 1957. De fire første er henta fra Mao Tsetungs *Skrifter i utvalg*, 2. utgave, Peking 1965, de øvrige fra *Verker i utvalg*, bind 5, Peking 1977. Oversettelsene svarer til de norske utgavene av disse bøkene fra Forlaget Oktober.

Fra artiklene «Kinas Kommunistiske Partis rolle i den nasjonale krigen», 1938, og «Om de ti viktigste forholda», 1956, er det bare tatt med utdrag. De andre artiklene i heftet er gjengitt i sin helhet.

Oslo, november 1977

Bekjemp bokdyrkelsen

Mai 1930

I. UTEN UNDERSØKELSER, INGEN RETT TIL Å TALE.

Dersom du ikke har undersøkt et problem, vil du bli berøvet retten til å uttale deg om det. Er ikke dette altfor hardt? Slett ikke. Dersom du ikke har trengt inn i et problem, i dets nåværende fakta og i dets forutgående historie og ikke vet noe om det vesentlige i det, vil alt du sier om det, utvilsomt bli tull. Tullprat løser som alle vet, ingen problemer, så hvorfor skulle det være urettferdig å berøve deg retten til å uttale deg? Noen få kamerater lukker øynene og prater tull, og for en kommunist er dette en skam. Hvordan kan en kommunist lukke øynene og prate tull?

Det duger ikke!

Det duger ikke!

Du må undersøke!

Du må ikke prate tull!

II. Å UNDERSØKE ET PROBLEM ER Å LØSE DET.

Har du et problem du ikke kan løse? Nåvel, gå ned og undersøk de nåværende fakta og dets forhistorie! Når du har undersøkt problemet grundig, vil du vite hvordan det skal løses. Man kommer alltid fram til slutninger etter en undersøkelse, og ikke før. Bare en dumskalle bryr hjernen sin alene eller sammen med en gruppe for å »finne en løsning» eller få »fram en ide» uten først å ha foretatt noen undersøkelser. Det må understrekes at dette umulig kan føre til noen effektiv løsning eller noen god ide. Med andre ord, han kommer uunngåelig fram til en feilaktig løsning og en feilaktig ide.

Ikke så få av de kameratene som utfører inspeksjonsarbeid, liksom geriljaledere og kadrer som er nye i tjenesten, liker å komme med politiske uttalelser i det øyeblikket de ankommer til et sted og spankulerer omkring og

kritiserer det ene og fordømmer det andre, når de bare har sett overflaten eller små detaljer av saker og ting. Slikt rent subjektivt og meningsløst prat er virkelig avskyelig. Disse menneskene kommer nødvendigvis til å rote til saker og ting, miste massenes tillit og vise seg ute av stand til å løse noen problemer i det hele tatt.

Ganske mange mennesker i ledende stillinger trekker ganske enkelt et sukk når de støter på vanskelige problemer som de ikke er i stand til å løse. De mister tålmodigheten og ber om å bli forflyttet, med den begrunnelse at de «ikke er kvalifisert og ikke kan utføre arbeidet». Slik taler en feiging. Bare sett i gang og rør på beina, gå rundt til hver avdeling som står under ditt overoppsyn og «spør om alt»¹ slik Konfutse gjorde. Da vil du være i stand til å løse problemene hvor lite kvalifisert du enn er, for selv om hodet ditt kanskje var tomt før du gikk ut, vil det ikke lenger være tomt når du kommer tilbake, men fullt av alt det materiale som trengs for å løse problemet. Det er slik problemer løses. Må du gå ut? Ikke nødvendigvis. Du kan sammenkalle et undersøkelsesmøte med folk som kjenner situasjonen, for å komme fram til kildene i det du kaller et vanskelig problem, og få vite hvordan det nå ligger an. Da vil det bli lett å løse det vanskelige problemet ditt.

En undersøkelse kan sammenliknes med svangerskapets lange måneder, og løsningen av et problem med fødselsdagen. Å undersøke et problem er i sannhet å løse det.

III. BEKJEMP BOKDYRKELSEN

Alt som står skrevet i en bok er riktig – dette er fortsatt innstillinga hos kulturelt tilbakestående kinesiske bønder. Merkelig nok finnes det til og med folk innen kommunistpartiet som i en diskusjon alltid sier: «Vis meg hvor det står skrevet i boka». Når vi sier at et direktiv fra et høyere ledende organ er riktig, er det ikke bare fordi det kommer fra et «høyere, ledende organ», men fordi innholdet i det stemmer overens med både de objektive og de subjektive betingelsene i kampen og oppfyller dens krav. Det er helt feilaktig å innta en formalistisk holdning og blindt gjennomføre direktiver uten å diskutere og undersøke dem i lys av de faktiske forholdene, bare fordi de kommer fra et høyere organ. Den skaden som denne formalismen gjør, er årsaken til at partiets linje og taktikk ikke slår dypere rot blant massene. Å sette et direktiv fra et høyere organ blindt ut i livet, tilsynelatende uten noen uenighet, er faktisk ikke å sette det ut i livet, men den listigste måten å motsette seg eller sabotere det på.

Metoden med å studere samfunnsvitenskap utelukkende fra bøker, er likeledes ytterst farlig og kan til og med lede en inn på kontra-revolusjonær vei. Et tydelig bevis på dette er det faktum at mengder av kinesiske kommunister, som begrenset seg til bøker i sine samfunnsvitenskapelige studier, er blitt kontra-revolusjonære. Når vi sier at marxismen er riktig, er det visselig ikke fordi Marx var en »profet», men fordi vår praksis og vår kamp har bevist at hans teori er riktig. Vi trenger marxismen i vår kamp. Når vi aksepterer Marx' teori, tenker vi aldri på noe så formalistisk eller mystisk begrep som »profeti». Mange som har lest marxistiske bøker, er blitt revolusjonens overløpere, mens arbeidere uten boklig lærdom ofte forstår marxismen meget godt. Naturligvis bør vi studere marxistiske bøker, men dette studiet må forenes med studiet av de faktiske forholdene i vårt eget land. Vi trenger bøker, men vi må overvinne bokdyrkelsen fordi den er skilt fra de faktiske forholdene.

Hvordan kan vi overvinne bokdyrkelsen? Den eneste måten er å undersøke de faktiske forholdene.

IV. DERSOM VI IKKE UNDERSØKER DE FAKTISKE FORHOLDENE, VIL DETTE UUNNGÅELIG FØRE TIL EN IDEALISTISK VURDERING AV KLASSEKREFTENE OG EN IDEALISTISK VEILEDNING I ARBEIDET, SOM RESULTERER ENTEN I OPPORTUNISME ELLER I KUPPMAKERI.

Tviler du på denne setningen? Kjensgjerningene vil tvinge deg til å godta den. Bare prøv å bedømme den politiske situasjonen eller å lede kampen uten å foreta undersøkelser, og du vil få se om en slik bedømmelse eller ledelse er ubegrunnet og idealistisk eller ikke, og om dette kommer til å føre til opportunistiske eller kuppmakeribetonte feil eller ikke. Det kommer det sikkert og visst til å gjøre. Dette skyldes ikke at man unnlater å legge nøyaktige planer før man handler, men at man unnlater å studere omhyggelig de spesielle samfunnsmessige forholdene før planene blir lagt, slik det ofte skjer i gjeriljaenhetene i vår røde arme. Offiserer av Li Kueis² type gjør ingen forskjell når de straffer mannskapene for overtredelser. Som et resultat av dette føler de som har begått feil at de blir urettferdig behandlet, det oppstår mange konflikter, og lederne mister all prestisje. Hender ikke dette ofte i Den røde arme?

Vi må utrydde idealismen og være på vakt mot opportunistiske og kuppmakeribetonte feil før vi kan lykkes i å vinne massene over på vår side og beseire fienden. Den eneste måten å utrydde idealismen på, er å anstrenge seg for å undersøke den faktiske situasjonen.

V. HENSIKTEN MED SAMFUNNSMESSIGE OG ØKONOMISKE UNDER- SØKELSER ER Å KOMME FRAM TIL EN KORREKT VURDERING AV KLASSEKREFTENE OG SÅ Å FORMULERE EN RIKTIG TAKTIKK FOR KAMPEN.

Dette er vårt svar på spørsmålet: Hvorfor må vi undersøke samfunnsmessige og økonomiske forhold? Følgelig er det alle samfunnsklassene og ikke løsevrene samfunnsforeteelser som er formålet for våre undersøkelser. I det siste har kameratene i Den røde armés fjerde arme stort sett viet undersøkelsesarbeidet oppmerksomhet,³ men den metoden som mange av dem anvender, er feilaktig. Resultatene av undersøkelsene deres er derfor like likegyldige som en kolonialregning, eller likner på de mange underlige historiene en grønnskolling fra landet får høre når han kommer til byen, eller de er som å se en folkerik by fra en fjern fjelltopp. Denne slags undersøkelser er til liten nytte og hjelper oss ikke med å oppnå vår hovedhensikt. Vår hovedhensikt er å lære de forskjellige sosiale klassenes politiske og økonomiske stilling å kjenne. Resultatet av vår undersøkelse bør gi et bilde av den nåværende stillingen for hver klasse og opp- og nedganger i dens utvikling. Når vi f. eks. undersøker bondebefolkningens sammensetning, må vi ikke bare kjenne til antallet selveiende bønder, halvveis selveiende bønder og leilendinger, som skiller seg fra hverandre i henhold til leieforholdene, men vi må også helt spesielt kjenne antallet rike bønder, mellomstore bønder og fattige bønder, som skiller seg etter klasse og lag. Når vi undersøker sammensetningen av kjøpmennene, må vi ikke bare kjenne til antallet i hver bransje, som korn, konfeksjon, legeurter osv., men vi må ganske spesielt kjenne antallet småkjøpmenn, mellomstore kjøpmenn og store kjøpmenn. Vi bør ikke bare undersøke stillingen innenfor hver bransje, men mer spesielt klasseforholdene i den. Vi bør ikke bare undersøke forholdene mellom de forskjellige bransjene, men mer spesielt mellom de forskjellige klassene. Vår hovedmetode i undersøkelsen må være å skjære inn i de forskjellige samfunnsklassene, med det endelige målet å forstå forholdene mellom dem, for å komme fram til en riktig vurdering av klassekreftene, for så å formulere den riktige taktikken for kampen, en taktikk som peker på hvilke klasser som utgjør hovedstyrken i den revolusjonære kampen, hvilke klasser som skal vinnes som forbundsfeller og hvilke klasser som skal styrtes. Dette er vår eneste hensikt.

Hvilke samfunnsklasser må undersøkes? Det er:

**Industriproletariatet
Håndverksarbeiderne**

Landarbeiderne
De fattige bøndene
De fattige i byene
Filleproletariatet
Håndverksmestrene
Småkjøpmennene
De mellomstore bøndene
De rike bøndene
Godseierne
Handelsborgerskapet

I vår undersøkelse bør vi vie oppmerksomhet til alle disse klassene og lagenes stilling. I de områdene vi arbeider nå, mangler bare industriproletariatet og industriborgerskapet, og vi treffer stadig på alle de øvrige. Vår kamptaktikk er en taktikk i forhold til alle disse klassene og lagene.

En annen alvorlig svikt i våre tidligere undersøkelser har vært den overdrevne vekten vi har lagt på landsbygda på bekostning av byene, slik at mange kamerater alltid har vært usikre på taktikken vår overfor de fattige i byene og handelsborgerskapet. Utviklinga av kampen har satt oss i stand til å forlate fjellene og begi oss ut på slettene.⁴ Fysisk sett har vi kommet ned, men mentalt befinner vi oss fremdeles oppe i fjellene. Vi må forstå byene så vel som landsbygda, ellers vil vi ikke bli i stand til å møte den revolusjonære kampens krav.

VI. SEIEREN I KINAS REVOLUSJONÆRE KAMP AVHENGER AV DE KINESISKE KAMERATENES FORSTÅELSE FOR KINESISKE FORHOLD

Målet for vår kamp er å nå sosialismen gjennom det demokratiske stadiet. Det første skrittet i denne oppgaven er å fullføre den demokratiske revolusjonen ved å vinne arbeiderklassens flertall og reise bondemassene og de fattige i byene for å styrte godseierklassen, imperialismen og Kuomintang-regimet. Neste skritt er å gjennomføre den sosialistiske revolusjonen, som kommer til å følge utviklinga i denne kampen. Fullførelsen av denne store revolusjonære oppgaven er ikke noe enkelt eller lett arbeid, og den er fullt og helt avhengig av en riktig og fast taktikk fra det proletariske partiets side. Dersom dets kamptaktikk er feilaktig eller ubesluttosom og vakkende, vil revolusjonen utvilsomt lide midlertidig nederlag. Man må huske på at også de borgerlige partiene ustanselig diskuterer sin kamptaktikk. De overveier hvordan de skal spre reformistisk innflytelse i arbeiderklassen for å lede den

på villspor og vende den bort fra kommunistpartiets ledelse, hvordan de skal få de rike bønderne til å undertrykke de fattige bøndernes opprør, og hvordan de skal organisere gangsterbander for å undertrykke den revolusjonære kampen. I en situasjon da klassekampen stadig skjerpes og føres i nærkamp, må proletariatets seier helt og fullt avhenge av en riktig og fast kamptaktikk fra dets eget parti, kommunistpartiet. Et kommunistpartis riktige og faste kamptaktikk kan under ingen omstendigheter skapes av et fåtall personer som sitter på et kontor. Den oppstår i løpet av massekampen, dvs. gjennom virkelig erfaring. Derfor må vi til enhver tid studere de samfunnsmessige forholdene og foreta praktiske undersøkelser. De kameratene som er ubøyelige, konservative, formalistiske og ubegrunnet optimistiske tror at den nåværende kamptaktikken er perfekt, at »dokumentboka»⁵ fra partiets sjette nasjonale kongress garanterer varig seier, og at man alltid kan seire dersom man bare holder fast ved de anerkjente metodene. Disse ideene er absolutt feilaktige, og har ingenting til felles med ideen om at kommunister bør skape nye fordelaktige situasjoner gjennom kamp. De representerer ei rent konservativ linje. Hvis ikke denne linja blir fullstendig forlatt, vil den forårsake store tap for revolusjonen, og den vil skade disse kameratene selv. Det finnes åpenbart en del kamerater i vår røde arme som er fornøyd med å la tingene være som de er, som ikke søker å forstå noen ting fullstendig og er optimistiske uten grunn, og de sprer den villfarelsen at »dette er proletarisk». De propper seg med mat og dører på kontorene sine hele dagen uten noensinne å ta et skritt og gå ut blant massene for å foreta undersøkelser. Hvor de enn tar ordet, blir folk kvalme av platthetene deres. For å vekke disse kameratene, må vi heve stemmene våre og rope til dem:

Forandre straks deres konservative ideer!

Erstatt dem med progressive og militante kommunistiske ideer!

Kast dere inn i kampen!

Gå ut blant massene og undersøk fakta!

VII. UNDERSØKELSESTEKNIKKEN.

1. Hold møter for å klarlegge kjensgjerningene og foreta undersøkelser gjennom diskusjoner.

Dette er den eneste måten å trekke slutninger. Det er lett å begå feil hvis du ikke holder slike møter for å foreta undersøkelser gjennom diskusjoner, men utelukkende holder deg til et individ som gjør greie for sine egne erfaringer. Du kan umulig trekke mer eller mindre riktige slutninger på slike møter

dersom du stiller spørsmål på slump i stedet for å ta opp nøkkelspørsmål til diskusjon.

2. Hva slags mennesker bør være til stede på undersøkelsesmøtene?

Det bør være personer som er godt inne i de samfunnsmessige og økonomiske forholdene. Hva alderen angår, er eldre mennesker å foretrekke, for de har rike erfaringer og kjenner ikke bare til hva som skjer, men kan også forstå årsak og virkning. Unge mennesker med kamperfaringer bør også være med, for de har progressive ideer og et skarpt blikk. Hva yrker angår, bør arbeidere, bønder, kjøpmenn, intellektuelle og iblant soldater være med, og noen ganger til og med landstrykere. Når et spesielt emne undersøkes, behøver selvfølgelig ikke de være til stede som ikke har noe med saken å gjøre. For eksempel behøver ikke arbeidere, bønder og studenter være til stede når handelen er gjenstand for undersøkelse.

3. Hva er best, et stort undersøkelsesmøte eller et lite?

Det avhenger av undersøkerens evne til å lede et møte. Er han en god møteleder, kan et møte med så mange som et dusin eller til og med tjue eller flere mennesker sammenkalles. Et stort møte har sine fordeler. Ut av svarene kan du få temmelig nøyaktige statistiske oppgaver (f. eks. finne prosentdelen av fattige bønder i den totale bondebefolkningen) og ganske riktige konklusjoner (f. eks. finne ut om lik eller differensiert omfordeling av jorda er å foretrekke). Naturligvis har det sine ulemper også. Hvis ikke du er en dyktig møteleder vil du få vansker med å holde orden. Antallet deltakere i et undersøkelsesmøte avhenger således av undersøkerens kompetanse. Men minimum er tre, ellers vil de opplysningene du får være for begrenset til å samsvare med den virkelige situasjonen.

4. Forbered en detaljert plan for undersøkelsen.

En detaljert plan bør legges opp på forhånd, undersøkeren bør stille spørsmål i samsvar med planene og de tilstedeværende besvare disse. Alle punkter som er uklare eller tvilsomme, bør tas opp til diskusjon. Den detaljerte planen bør omfatte hovedemner og underavsnitt og deretter detaljerte punkter. Er for eksempel handelen hovedemne, kan man ha slike underavsnitt som tøy, korn, andre nødvendighetsartikler og legeurter. Under avsnittet tøy kan man igjen ha slike detaljerte punkter som bomullstøy, hjemmevevet, silke og sateng.

5. Personlig deltakelse.

Enhver som er ansvarlig for å lede – fra formannen i kommunestyret til formannen i sentralregjeringa, fra avdelingslederen til øverstbefalende, fra sekretæren i partiets lokalorganisasjon til generalsekretæren – må personlig foreta undersøkelser av de spesielle samfunnsmessige og økonomiske forholdene og ikke utelukkende holde seg til rapporter. For undersøkelser og

rapportlesing er to helt forskjellige ting.

6. Gå i dybden.

Alle som ikke har drevet undersøkelsesarbeid før, bør foreta en eller to grundige undersøkelser for å få fullt kjennskap til et bestemt sted (f. eks. en landsby eller en by) eller et bestemt problem (f. eks. korn- eller valutaproblemet). Dersom du går i dybden på et bestemt sted eller i et bestemt problem, vil dette gjøre framtidige undersøkelser av andre steder eller problemer lettere.

7. Gjør egne notater.

Undersøkeren bør ikke bare lede undersøkelsesmøtet og gi de tilstedeværende riktig ledelse, men også gjøre egne notater og selv skrive ned resultatene. Det er ikke bra å la andre gjøre dette for seg.

NOTER:

1. Se *Confusian Analects*, 3. bok, »Pa Yi». »Når Konfutse trådte inn i forfedrenes tempel, spurte han om alt».

2. Li Kuei var en helt i den kjente kinesiske romanen *Shui Hu Chuan (Heltene fra sumpmarkene)* som beskriver bondekrigen mot slutten av det nordlige Sung-dynastiet (960–1127). Han er enkel, endefram og meget lojal mot bøndernes revolusjonære sak, men råbarket og taktløs.

3. Kamerat Mao Tsetung har alltid lagt stor vekt på undersøkelser, og har betraktet samfunnsmessige undersøkelser som den viktigste oppgaven og grunnlaget for å fastlegge retningslinjene for ledelsens arbeid. Undersøkelsesarbeidet ble gradvis utviklet i Den røde armés fjerde arme på kamerat Mao Tsetungs initiativ. Han fastsatte at samfunnsmessige undersøkelser burde utgjøre en regelmessig del av arbeidet, og Den røde armés politiske avdeling utarbeidet detaljerte skjemaer, som omfattet slike emner som massekampenes tilstand, forholdene for de reaskjonære, folkets økonomiske liv og hvor mye jord som hver klasse eide i landområdene. Hvor Den røde arme enn bega seg, gjorde den seg først kjent med klassesituasjonen i området og formulerte så paroler som passet til massenes behov.

4. Med »fjellene» menes her Ching kang fjellene langs provinsene Kiangsis og Hunans grenser. »Slettene» er de som ligger i den sørlige delen av Kiangsi og vestre Fukien. I januar 1929 ledet kamerat Mao Tsetung hovedstyrkene i Den røde armés fjerde arme ned fra Ching kang fjellene til det sørlige Kiangsi og vestre Fukien for å opprette to store revolusjonære baseområder.

5. »Dokumentboka» besto av de resolusjoner som ble vedtatt på Kinas Kommunistiske Partis sjette nasjonale kongress i juli 1928, og omfattet den politiske uttalelsen og resolusjonene om bondespørsmålet, jordspørsmålet, organiseringa av den politiske makten osv. Tidlig i 1929 utga Frontkomiteen i Den røde armés fjerde arme disse resolusjonene i bokform for spredning til partiorganisasjonene i Den røde arme og til de lokale partiorganisasjonene.

Kinas Kommunistiske Partis rolle i den nasjonale krigen

Oktøber 1938

KADERPOLITIKK

Kinas Kommunistiske Parti er et parti som leder en stor revolusjonær kamp i et land med flere hundre millioner innbyggere, og det kan ikke fullføre sin historiske oppgave uten et stort antall ledende kadrer som forener dyktighet med politisk redelighet. I løpet av de siste sytten åra har partiet vært lært opp temmelig mange dyktige ledere, slik at vi har en kjerne av kadrer i det militære, politiske og kulturelle arbeidet og i parti- og massearbeidet. Partiet og nasjonen bør få stor ære for denne innsatsen. Men den nåværende kjernen er ennå ikke sterk nok til å understøtte det veldige omfanget av vår kamp, og det er fremdeles nødvendig å fostre dyktige folk i stor stil. Mange aktivister har tatt store steg framover og blir stadig mer framskredne under det kinesiske folkets store kamp. Vi har ansvaret for å organisere og fostre dem, ta godt vare på dem og nytte dem på riktig vis. Kadrer er en avgjørende faktor så snart den politiske linja er bestemt. Derfor er det vår kampoppgave å skolere store antall nye kadrer på en planmessig måte.

Vår omsorg bør omfatte så vel kadrer utenfor partiet som partikadrer. Det finnes mange dyktige folk utenfor partiet som vi ikke må overse. Det er enhver kommunist's plikt å kvitte seg med utilnærmelighet og arroganse og arbeide godt med kadrer utenfor partiet, gi dem oppriktig hjelp, innta en varm og kameratslig holdning overfor dem og vinne deres initiativ for den store oppgaven å bekjempe Japan og gjenoppbygge nasjonen.

Vi må vite hvordan vi skal bedømme kadrene. Vi må ikke innskrenke vår vurdering til en kort periode eller til en enkelt hendelse i en kaders liv, men vi bør se livet og arbeidet hans som en helhet. Dette er hovedmetoden for å bedømme kadre.

Vi må vite hvordan vi skal nytte kadrene på riktig vis. Til sjuende og sist medfører ledelse to hovedansvar: å utarbeide ideer og nytte kadrene godt. Slike saker som å planlegge, fatte vedtak og gi ordre og direktiver hører alle inn under kategorien «å utarbeide ideer». For å gjennomføre ideene i praksis, må vi sveise kadrene sammen og oppmuntre dem til å gå til handling. Dette

kommer inn under kategorien »å nytte kadrene godt». I vårt lands historie har det vært to skarpt motstridende linjer når det gjelder bruk av kadrene. Den ene har vært å »utnevne folk etter hva de har gjort», og den andre å »utnevne folk etter favorisering». Den første måten er hederlig, den andre uhederlig. Den rettesnora kommunistpartiet bør tillempe i sin kaderpolitikk, er å vurdere hvorvidt en kader beslutsomt utfører partiets linje, arbeider i pakt med partidisiplinen, har nær kontakt med massene, er i stand til å vurdere selvstendig, er aktiv, arbeider hardt, er uselvisk eller ikke. Det er dette som menes med å »utnevne folk etter hva de har gjort». Chang Kuo-taos kaderpolitikk var det stikk motsatte. Han fulgte linja med å »utnevne folk etter favorisering», og han samlet folk som han personlig likte, rundt seg i en liten klikk. Han ble til slutt en forræder mot partiet og flyktet. Dette er en viktig lærdom for oss. Ut fra den advarselen som denne og liknende historiske lærdommer har gitt, må sentralkomiteen og lederne på alle nivå gjøre det til sitt viktigste ansvar å holde fast ved den ærlige og rettferdige måten å gjennomføre kaderpolitikken på, og å forkaste den uærlige og urettferdige måten, og på det viset konsolidere enheten i partiet.

Vi må vite hvordan vi skal ta godt vare på kadrene. Det er flere måter å gjøre dette på.

For det første, gi dem veiledning. Dette betyr å gi dem frie hender i arbeidet, slik at de har mot til å ta på seg ansvar, og samtidig gi dem passende instruksjoner, slik at de blir i stand til å nytte sitt initiativ fullt ut under veiledning av partiets linje.

For det andre,hev deres nivå. Det betyr å skolere dem ved å gi dem muligheter til å studere, slik at de kan styrke sin teoretiske forståelse og arbeidskapasitet.

For det tredje, kontroller arbeidet deres, og hjelp dem med å oppsummere sine erfaringer, å gå videre med sine framganger og korrigere sine feil. Å dele ut arbeid uten å kontrollere det og være oppmerksom bare når alvorlige feil blir gjort — det er ikke den riktige måten å ta vare på kadrene på.

For det fjerde, bruk som regel overbevisningsmetoden overfor kadre som har begått feil, og hjelp dem til å korrigere feilene. Kampmetoden bør innskrenkes til bruk mot dem som gjør alvorlige feil, og som likevel avviser å motta rettledning. Her er tålmodighet ytterst viktig. Det er feil å kalle folk overflattisk for »opportunist», eller uten videre begynne »å føre kamp» mot dem.

For det femte, hjelp dem med deres vanskeligheter. Når kadrer har vanskeligheter på grunn av sjukdom, dårlig økonomi, familieproblem eller andre vanskeligheter, må vi alltid gi dem så mye støtte som mulig.

Det er den rette måten å ta vare på kadrene.

Noen spørsmål vedrørende metodene for ledelse

1. juni 1943

1. Det er to metoder vi kommunister må anvende i alt det arbeid vi utfører. Den ene er å forene det allmenne med det særegne. Den andre er å forene ledelsen med massene.

2. De breie massene kan ikke bli mobilisert til handling i en eneste sak hvis det ikke er utferdiget ei allmenn og vidtrekkende oppfordring. Men dersom folk i ledende stillinger begrenser seg til ei allmenn oppfordring – dersom de ikke personlig i noen av organisasjonene, dypt og konkret tar del i det arbeidet de er oppfordret til, gjør gjennombrudd på et enkelt punkt, samler erfaring og bruker denne erfaringa til å rettlede andre enheter – vil de ikke ha noen måte til å undersøke om den allmenne oppfordringa deres er riktig eller til å berike innholdet i den, og det er fare for at det ikke vil komme noen ting ut av det. I for eksempel korrigeringsbevegelsen i 1942, hadde vi framgang overalt der en tok i bruk metoden med å forene den allmenne oppfordringa med særegen og spesiell rettleiding, men det var ingen framgang på noen av de stedene der denne metoden ikke ble brukt. I korrigeringsbevegelsen i 1943 må ethvert av sentralkomiteens byråer og underbyråer, og hver eneste av partiets område- og prefekturkomiteer,¹ ved siden av å lage ei allmenn oppfordring (en korrigeringsplan for hele året), gjøre følgende ting for at de skal vinne erfaring gjennom denne prosessen. Velg ut to eller tre enheter (men ikke for mange) fra selve organisasjonen og fra andre organisasjoner, skoler eller hæravdelinger i nærheten. Foreta et grundig studium av disse enhetene, oppnå detaljert kunnskap om utviklinga av korrigeringsbevegelsen i dem og detaljert kunnskap om den politiske historien, de ideologiske kjennetegnene, entusiasmen i studiene og de sterke og svake punktene i arbeidet til noen

Dette vedtaket om metodene for ledelse ble skrevet av kamerat Mao Tsetung for Kinas Kommunistiske Partis sentralkomite.

(igjen ikke for mange) av de representative medlemmene i personellet der. Videre, gi personlig rettleiding til dem som står i ledelsen, for å finne konkrete løsninger på de praktiske problemene disse enhetene står overfor. Lederne for enhver organisasjon, skole eller hæravdeling må gjøre det samme ettersom hver av disse har flere underordnede enheter. Dessuten er det ved denne metoden at lederne forener ledelse med læring. Ingen i ledende stilling er kompetent til å gi allmenn rettleiding til alle enhetene, såfremt han ikke trekker konkrete erfaringer fra særskilte personer og hendelser i særskilte underordnede enheter. Denne metoden må bli styrket overalt, slik at ledende kadrer på alle nivåer lærer å tillemppe den.

3. Erfaringene fra korrigeringsbevegelsen i 1942 beviser også at det er vesentlig for å lykkes med korrigeringa, at det i løpet av bevegelsen dannes ei ledende gruppe i enhver enhet, sammensatt av et lite antall aktivister og med lederne av den gitte enheten som kjerne, og at denne ledende gruppa forener seg nært med de massene som deltar i bevegelsen. Uansett hvor aktiv den ledende gruppa er, vil dens aktivitet utarte til en liten handfull personers fruktesløse strev dersom den ikke forenes med massenes aktivitet. Men dersom bare massene er aktive, uten ei sterk ledende gruppe til å organisere aktiviteten deres på en riktig måte, vil på den andre sida ikke slik aktivitet vare lenge ved, føres fram i riktig retning eller heves opp på et høyere nivå. Allment er massene på ethvert gitt sted sammensatt av tre kategorier, de forholdsvis aktive, de mellomliggende og de forholdsvis tilbakeliggende. Lederne må derfor være dyktige til å sammensveise det lille antallet aktive elementer rundt ledelsen og stole på dem for å heve nivået hos de mellomliggende og vinne de tilbakeliggende elementene over til seg. Ei ledende gruppe som er virkelig enhetlig og forent med massene, kan bare dannes gradvis i massekampens prosess og ikke isolert fra den. I de fleste tilfelle bør ikke og kan ikke sammensetningen av den ledende gruppa forbli fullstendig uendret gjennom det innledende, det mellomliggende og det avsluttende stadiet av en stor kamps utviklingsforløp. De aktivistene som vokser fram i løpet av kampen, må stadig bli forfremmet for å erstatte de opprinnelige medlemmene av den ledende gruppa som ved sammenlikning står under dem eller har gått tilbake. En grunnleggende årsak til at arbeidet på mange steder og i mange organisasjoner ikke kan drives framover, er mangelen på ei ledende gruppe som er enhetlig, forent med massene og som stadig holdes frisk. En skole med hundre mennesker kan sikkert og visst ikke drives skikkelig dersom den ikke har ei ledende gruppe som består av noen mennesker, ett dusin eller mer, og som er dannet i overensstemmelse med de faktiske omstendighetene (og ikke sanket sammen på en kunstig måte) og som er sammensatt av de mest aktive, rettskafne og våkne av lærerne, det

øvrige personellet og studentene. I enhver organisasjon, skole, hæravdeling, fabrikk eller landsby, enten de er store eller små, bør vi virkeliggjøre det niende av Stalins tolv vilkår for bolsjeviseringa av partiet, nemlig det om oppretting av en ledende kjerne.² Kriteriene for ei slik ledende gruppe bør være de fire som Dimitrov regnet opp da han drøftet kaderpolitikken – absolutt hengivenhet for saken, kontakt med massene, evne til å orientere seg selvstendig og iakttaking av disiplinen.³ Så vel ved gjennomføringa av hovedoppgavene – krig, produksjon, skoloring (innbefattet korrigering) – som ved kontrollen av arbeidet, gransking av kadrenes biografier eller annen virksomhet, er det nødvendig å tillempe metoden med å knytte den ledende gruppa sammen med massene, i tillegg til den med å forene den allmenne oppfordringa med særegen rettleiding.

4. I alt det praktiske arbeidet partiet vårt gjør, er »fra massene, til massene» nødvendigvis den riktige formen for ledelse. Dette betyr: Ta massenes ideer (spredte og usystematiske ideer) og konsentrer dem (forvandle dem gjennom studier til sammenfattede og systematiske ideer), gå deretter ut til massene og propager og forklar disse ideene inntil massene griper dem som sine egne, holder fast ved dem og omsetter dem i handling og prøver riktigheten av dem gjennom slik handling. Sammenfatt deretter på nytt ideer fra massene og gå på nytt ut til massene, slik at de holder fast ved ideene og gjennomfører dem. Og videre på denne måten, om og om igjen i en endeløs spiral der ideene blir riktigere, mer levende og rikere for hver gang. Slik er den marxistiske kunnskapsteorien.

5. Oppfatningen om et riktig forhold mellom den ledende gruppa og massene i en organisasjon eller kamp, oppfatningen om at de riktige ideene på ledelsens område bare kan være »fra massene, til massene» og oppfatningen om at den allmenne oppfordringa må forenes med særegen rettleiding når ledelsens ideer blir omsatt i praksis – disse oppfatningene må propageres overalt under korrigeringsbevegelsen som pågår, for å rette de feilaktige synspunktene kadrene våre har på disse spørsmålene. Mange kamerater ser ikke viktigheten av, eller de er ikke flinke til, å trekke sammen aktivistene for å danne en ledende kjerne, og de ser ikke viktigheten av, eller er ikke flinke til, å forene denne ledende kjernen nært med massene, og derfor blir deres ledelse byråkratisk og atskilt fra massene. Mange kamerater ser ikke viktigheten av, eller er ikke flinke til å oppsummere erfaringene fra massekamper, men de innbiller seg at de er flinke, de er glade i å gi uttrykk for de subjektivistiske ideene sine, og dermed blir ideene deres tomme og upraktiske. Mange kamerater nøyer seg med å lage ei allmenn oppfordring i forbindelse med en oppgave, og de ser ikke viktigheten av, eller de er ikke flinke til, umiddelbart å følge den opp med særegen og konkret rettleiding.

Slik forblir oppfordringa på leppene deres, på papiret eller i konferanse-rommet, og ledelsen deres blir byråkratisk. I den nåværende korrigerings-bevegelsen må vi rette disse feilene, og lære oss til å bruke metoden med å forene ledelsen med massene og det allmenne med det særegne i studiene våre, i kontrollen av arbeidet og i granskinga av kaderbiografiene, og vi må også tillempe disse metodene i alt vårt framtidige arbeid.

6. Ta massenes ideer og konsentrer dem, gå deretter ut til massene, hold fast ved ideene og gjennomfør dem, for på denne måten å forme riktige ideer for ledelse — slik er den grunnleggende metoden for ledelse. I prosessen med å sammenfatte ideer og holde fast ved dem er det nødvendig å bruke metoden med å forene den allmenne oppfordringa med særegen rettledning, og dette er en bestanddel av den grunnleggende metoden. Utform allmenne ideer (allmenne oppfordringer) på grunnlag av den særegne rettledningen som er blitt gitt i et visst antall tilfeller, og prøv dem i mange forskjellige enheter (ikke bare ved å gjøre dette selv, men ved å oppfordre andre til å gjøre det samme). Sammenfatt så den nye erfaringa (oppsummer den) og utled nye direktiver for ledelse av massene allment. Kameratene bør gjøre dette i korrigeringsbevegelsen som pågår, og også i alt annet slags arbeid. Bedre ledelse kommer som et resultat av større dyktighet til å gjøre dette.

7. Når en høyere organisasjon og dens avdelinger viderebefordrer en eller annen oppgave til underordnede enheter (enten det dreier seg om den revolusjonære krigen, produksjon eller utdanning, korrigeringsbevegelsen, kontroll av arbeidet eller gransking av kaderbiografier, propagandaarbeid, organisatorisk arbeid, spionbekjemping eller annet arbeid), bør den i alle tilfelle gå gjennom lederen for den lavere organisasjonen det dreier seg om, slik at han kan ta ansvaret. På denne måten oppnår en både deling av arbeidet og enhetlig, sentralisert ledelse. En avdeling på et høyere trinn bør ikke bare gå til den tilsvarende avdelinga på det lavere trinnet (en høyere avdeling som driver med organisering, propaganda eller spionbekjemping bør for eksempel ikke bare gå til den tilsvarende avdelinga på det lavere trinnet), og la den personen som leder hele den lavere organisasjonen (slik som sekretæren, formannen, direktøren eller skolelederen) være uvitende eller uten ansvar. Både den personen som leder hele organisasjonen, og den personen som har ansvaret for en særskilt avdeling, bør informeres og gis ansvar. Denne sentraliserte metoden som forener arbeidsdeling med enhetlig ledelse, gjør det mulig, gjennom den personen som sitter med hele ansvaret, å mobilisere mange kadrer — iblant hele personellet i en organisasjon — for å gjennomføre en spesiell oppgave, og således overvinne kadermangelen i enkelte avdelinger og forvandle riktig mange mennesker til aktive kadrer i det arbeidet som skal utføres. Dette er også en måte å forene ledelsen med massene på. Ta for

eksempel granskning av kaderbiografiene. Hvis arbeidet blir utført i isolasjon, hvis det bare blir gjort av de få folkene i den organisasjonsavdelinga som har med slikt arbeid å gjøre, er det sikkert og visst at det ikke kan bli utført skikkelig. Men hvis det blir utført gjennom den administrative lederen for en viss organisasjon eller skole, som kan mobilisere mange eller til og med alle i sin stab, og mange av eller til og med alle sine studenter til å ta del i arbeidet, samtidig som de ledende medlemmene i organisasjonsavdelinga på det høyere trinnet gir riktig rettleiding og tiltemper metoden med å forene ledelsen med massene, så vil utvilsomt oppgaven med å granske kaderbiografiene bli tilfredsstillende gjennomført.

8. På et gitt sted kan det ikke i noe tilfelle være flere sentrale oppgaver. Til enhver tid kan det bare finnes en sentral oppgave, utfylt med andre oppgaver som kommer i andre eller tredje rekke når det gjelder viktighet. Følgelig må den personen som har hele ansvaret på stedet, ta hensyn til kampens historie og omstendigheter der, og sette opp de ulike oppgavene i riktig rekkefølge. Han bør ikke følge enhver instruksjon som kommer fra den høyere organisasjonen uten noen egen planlegging, og dermed skape en mengde »sentrale oppgaver» og en tilstand av forvirring og rot. Heller ikke bør en høyere organisasjon samtidig utpeke mange oppgaver for en lavere organisasjon uten å antyde forholdet mellom deres betydning og viktighet, eller uten å spesifisere hvilken av dem som er sentral, for det ville føre til forvirring i de skritt den lavere organisasjonen tar i sitt arbeid, og dermed vil det ikke bli oppnådd noen endelige resultater. Det er en del av ledelsens kunst å ta hensyn til hele situasjonen og legge planer i overensstemmelse med dette og i lys av de historiske vilkårene og de omstendighetene som finnes på hvert sted, gjøre et riktig vedtak om hvor tyngdepunktet i arbeidet skal legges og hva rekkefølgen i arbeidet skal være for hver periode, gjennomføre vedtaket uten vakling og forsikre seg om at det blir oppnådd endelige resultater. Dette er også et problem vedrørende metodene for ledelse, og det må tas nøye på å løse det ved tiltempinga av prinsippet om å forene ledelsen med massene og det allmenne med det særegne.

9. Her er det ikke tatt opp detaljer som angår metoder for ledelse. Vi får håpe at kamerater på alle steder selv vil gjøre en del hardt tankearbeid og gi fritt spillerom til sin egen skaperevne på grunnlag av de prinsippene som er satt fram her. Jo hardere kampen er, desto mer nødvendig er det for kommunister å forene sin ledelse nært til de store massenes krav og forene allmenne oppfordringer nært til særskilt rettleiding, for dermed fullstendig å knuse subjektivistiske, byråkratiske metoder for ledelse. Alle ledende kamerater i partiet vårt må alltid sette vitenskapelige, marxistiske metoder for ledelse opp mot subjektivistiske, byråkratiske metoder for ledelse og bruke de

førstnevnte til å bekjempe de sistnevnte. Subjektivister og byråkrater forstår ikke prinsippene med å forene ledelsen med massene og det allmenne med det særegne. De hindrer i høy grad utviklinga av partiets arbeid. For å bekjempe subjektivistiske og byråkratiske metoder for ledelse, må vi fremme vitenskapelige, marxistiske metoder for ledelse både i bredden og dybden.

1. Partiets områdekomite var et ledende organ, sidestilt med partikomiteen i provinsen, lavere enn sentralkomiteens underbyrå, men høyere enn partiets prefekturkomite. Partiets prefekturkomite var et ledende organ som var lavere enn partikomiteen i provinsen eller grenseområdets partikomite, men høyere enn partiets herredskomite.

2. Se J. V. Stalin, »Utsiktene for Tysklands Kommunistiske Parti og spørsmålet om bolsjeviseringa». (3. februar 1925), *Works*, Eng. utg., FLPH, Moskva, 1954, Bd. VII, s. 39.

3. Se Georgi Dimitrov, »Arbeiderklassens enhet mot fascismen». *Enhetsfrontens og folkefrontens problemer*, Forlaget Oktober, Oslo 1970.

Arbeidsmetodene i partiutvalgene

13. mars 1949

1. Sekretæren i et partiutvalg må være en dyktig »avdelingsleder». Et partiutvalg har mellom ti og tjue medlemmer. Det er som en avdeling i armeen, og sekretæren er som en »avdelingsleder». Det er faktisk ikke lett å lede denne avdelingen godt. Hvert byrå eller under-byrå under sentralkomiteen leder nå veldige områder og bærer et tungt ansvar på sine skuldrer. Å lede innebærer ikke bare å ta avgjørelser når det gjelder allmenne og særegne retningslinjer, men også å finne riktige arbeidsmetoder. Selv med riktige allmenne og særegne retningslinjer kan det oppstå vanskeligheter hvis arbeidsmetodene blir undervurdert. For å fylle sin oppgave med å utøve ledelse, må et partiutvalg stole på sine »avdelingssoldater» og sette dem i stand til å spille sin rolle fullt ut. Skal sekretæren være en god »avdelingsleder», må han studere hardt og gjøre grundige undersøkelser. En sekretær eller varasekretær vil få vanskeligheter med å utøve ledelsen over sine »avdelingssoldater» om han ikke legger seg i selen og driver propaganda og organiseringsarbeid blant sine egne »avdelingssoldater», ikke er flink til å behandle forholdet til utvalgsmedlemmene eller ikke studerer hvordan man best kan lede møter. Hvis ikke »avdelingssoldatene» marsjerer i takt, kan de aldri vente å lede titalls millioner mennesker i kamp og oppbygging. I forholdet mellom sekretæren og utvalgsmedlemmene må selvsagt mindretallet underordne seg flertallet. Det er altså på denne måten forskjellig fra forholdet mellom en avdelingsleder og hans soldater. Her er det bare snakk om ei billedlig sammenlikning.

2. Legg spørsmålene på bordet. Dette gjelder ikke bare »avdelingslederen», men også utvalgsmedlemmene. Snakk ikke bak ryggen på folk. Når det dukker opp problemer, sammenkall da til møte, legg problemene åpent fram til drøfting, ta avgjørelser, og problemene vil være løst. Hvis det finnes problemer

Dette var en del av kamerat Mao Tsetungs avslutningstale ved Kinas Kommunistiske Partis sjuende sentralkomites andre plenumsesjon.

som ikke legges på bordet, vil de bli liggende uløst i lange tider og til og med trekke ut i årevis. »Avdelingslederen» og utvalgsmedlemmene bør være forståelsesfulle i sitt forhold til hverandre. Ingen ting er viktigere enn gjensidig forståelse, støtte og vennskap mellom sekretæren og utvalgsmedlemmene, mellom sentralkomiteen og dens byråer og mellom byråene og partiutvalgene i distriktene. Dette poenget ble viet lite oppmerksomhet før i tida, men etter den sjuende partikongressen er det gjort store framskritt på dette området, og vennskapsbåndene og enheten er blitt styrket. Vi bør fortsette å vie dette spørsmålet stadig oppmerksomhet i framtida.

3. »Utveksle informasjoner». Dette innebærer at medlemmene av et partiutvalg bør holde hverandre informert og utveksle synsmåter i saker som de har fått kjennskap til. Dette er av stor betydning for å oppnå et felles språk. Noen unnlater å gjøre dette, lik folk som Lao Tzu skriver om »som ikke besøker hverandre hele livet, enda hanene deres kan høre hverandre gale, og hundene deres kan høre hverandre gjø». ¹ Resultatet er at de mangler et felles språk. Før i tida var det noen av våre høytstående kadrer som ikke engang hadde felles språk i grunnleggende teoretiske spørsmål i marxismen-leninismen, fordi de ikke hadde studert nok. I dag har vi et mer felles språk i partiet, men problemet er ikke helt løst ennå. For eksempel er det i jordreformen ennå en viss forskjell i forståelsen av hva som menes med »mellombønder» og »rike bønder».

4. Spør dine underordnede om saker du ikke forstår eller ikke har kjennskap til, og vær ikke lettvint med å gi uttrykk for samtykke eller uenighet. Noen dokumenter blir holdt tilbake fra sirkulering i ei tid etter at de er satt opp, fordi noen spørsmål i dem trenger klargjøring, og det er nødvendig å spørre lavere nivåer om råd først. Vi bør aldri late som om vi har kjennskap til noe som vi faktisk ikke har kjennskap til. Vi bør »ikke skamme oss for å spørre og lære av folk lenger nede», ² og vi bør lytte oppmerksomt til synsmåtene som framføres av kadrene på lavere trinn. Vær elev før du blir lærer. Lær av kadrene under deg før du begynner å gi ordrer. Dette bør være framgangsmåten for å behandle problemer for alle sentralkomiteer og partiutvalg i frontene, unntatt i militært nødsfall eller i saker der fakta allerede er klare. Dette vil ikke ødelegge ens prestisje, det vil bare øke den. Siden våre avgjørelser innbefatter de lavere kadrenes riktige synsmåter, vil de helt naturlig støtte dem. Det som kadrene på lavere trinn sier, kan være riktig eller uriktig. Vi må analysere det. Vi må akte på de riktige synsmåtene og handle etter dem. Grunnen til at sentralkomiteens ledelse er riktig, er i hovedsak at den sammenfatter materiale, rapporter og riktige synsmåter som kommer fra de forskjellige områdene. Det ville ha vært vanskelig for sentralkomiteen å utstede riktige ordrer hvis ikke områdene skaffet materiale

og la fram sin mening. Lytt også til feilaktige råd nedenfra. Det er galt ikke å lytte til dem i det hele tatt. Slike synsmåter skal naturligvis ikke følges, men bør kritiseres.

5. «Lær å spille piano». Når en spiller piano, bruker en alle ti fingrene. Det holder ikke å bruke bare noen fingrer og la andre være ørkesløse. Men hvis en setter ned alle ti fingrene på en gang, blir det ikke noen melodi. For å få til god musikk, må fingrene bevegges rytmisk og i samvirke. Et partiutvalg bør ha et fast grep om sin sentrale oppgave og samtidig utfolde arbeidet på andre områder rundt denne sentrale oppgaven. For tida har vi mange områder under vår omsorg. Vi må passe arbeidet på alle områdene, innenfor alle væpnede enheter og alle avdelinger, og ikke ofre all vår oppmerksomhet på noen få problemer og utelukke andre. Overalt hvor det er et problem, må vi sette fingeren på det, dette er en metode vi må mestre. Noen er flinke til å spille piano og noen er dårlige, og det er stor forskjell på melodiene de frambringer. Medlemmene av et partiutvalg må lære seg å bli flinke til å «spille piano».

6. «Ta et fast grep». Det vil si at partiutvalget ikke bare må «gripe», men må «ta et fast grep» om sine hovedoppgaver. En kan bare holde taket på noe hvis en har et fast grep på det, uten å slakke det aller minste. Griper en ikke fast til, får en ikke noe grep i det hele tatt. Selvsagt kan en ikke få tak på noe med ei åpen hand. Når handa knyttes og liksom vil gripe til om noe uten å knytte fast, er det heller ikke noe grep. Enkelte av våre kamerater tar nok grep om hovedoppgavene, men de griper ikke fast nok til og greier derfor ikke å føre arbeidet fram til et godt resultat. Det duger ikke om en lar være å gripe til, og det duger heller ikke om grepet ikke er fast nok.

7. «Ha sans for tall». Det vil si at vi må gi akt på den kvantitative sida ved en situasjon eller et problem og foreta en grunnleggende kvantitativ analyse. Enhver kvalitet manifesterer seg i en viss kvantitet, og uten kvantitet kan det ikke være noen kvalitet. Ennå den dag i dag er det mange av kameratene våre som ikke forstår at de må gi akt på tingenes kvantitative aspekt — den grunnleggende statistikken, de viktigste prosenttallene og de kvantitative grensene som bestemmer tingenes kvalitet. De har ingen «tall» i hodet, og følgelig kan de ikke unngå å gjøre feil. For eksempel når vi skal gjennomføre jordreformen, er det av vesentlig betydning å ha tall som prosenten av godseiere, rike bønder, mellombønder og fattige bønder i befolkningen, og den mengden jord som hver av gruppene eier, fordi det bare er på dette grunnlaget vi kan utforme en riktig politikk. Hvem som kan kalles rike bønder, hvem som kan kalles velstående mellombønder, og hvor mye inntekt en bonde må ha av utbytting før han blir en rik bonde og ikke en velstående mellombonde — i alle disse tilfellene må vi fastsette kvantitative grenser. I alle massebevegelser må vi foreta en grunnleggende undersøkelse og

analyse av antall aktive tilhengere, motstandere og nøytrale, og vi må ikke avgjøre problemene subjektivt og uten grunnlag.

8. »Bekjentgjøring for å berolige offentligheten». Det bør gis forhåndsvarsel om møter. Dette er som en »Bekjentgjøring for å berolige offentligheten», slik at alle vet hva som skal drøftes og hvilke problemer som skal løses, og kan forberede seg i tide. På noen steder innkalles det kadermøte uten først å forberede rapporter og resolusjonsutkast, og så improviseres det surrogater først etter at folk har kommet på møtet. Dette er akkurat som i ordtaket: »Soldatene og hestene er kommet, men mat og for mangler», og det er dårlige greier. Sammenkall ikke til møter i all hast uten at det forberedende arbeidet er ferdig.

9. »Færre og bedre tropper og enklere administrasjon». Samtaler, taler, artikler og resolusjoner bør være konsise og holde seg til saken. Møter bør ikke være for langvarige.

10. Legg vinn på å forene deg og samarbeide med kamerater som er forskjellige fra deg. Dette bør en skrive seg bak øret ute i distriktene og i hæren. Det gjelder også for forbindelser med folk utenfor partiet. Vi kommer sammen fra alle strøk av landet, og i arbeidet vårt må vi være flinke til å forene oss ikke bare med kamerater som deler våre synspunkter, men også med dem som har andre meninger. Det er noen som har begått svært alvorlige feil. Vi bør ikke være forutinntatt overfor dem, men være villige til å arbeide sammen med dem.

11. Vær på vakt mot arroganse. For alle som sitter i ledende stillinger er dette en prinsipp sak og et viktig vilkår for å bevare enheten. Heller ikke de som ikke har gjort noen alvorlige feil og som har hatt stor framgang i arbeidet sitt, bør være arrogante. Det er forbudt å feire partiledernes fødselsdager. Det er også forbudt å oppkalle plasser, gater og foretak etter partiledere. Vi må bevare stilen med å leve enkelt og kjempe hardt og sette en stoppe for smiger og overdreven ros.

12. Trekk to skillelinjer. For det første mellom revolusjon og kontra-revolusjon, mellom Yenan og Sian.³ Enkelte forstår ikke at de må trekke denne skillelinja. Når de for eksempel bekjemper byråkratiet, snakker de om Yenan som om »ingenting er som det skal være» der, de foretar ingen sammenlikning og skiller ikke mellom byråkratiet i Yenan og byråkratiet i Sian. Dette er grunnleggende galt. For det andre er det innenfor de revolusjonære rekkene nødvendig å trekke et klart skille mellom riktig og galt, mellom fortjenester og mangler, og klargjøre hvilken av de to sidene som er den primære og hvilken som er den sekundære. For eksempel – utgjør det fortjenstfulle 30 prosent eller 70 prosent av det hele? Det duger verken å undervurdere eller å overdrive. Vi må ha en grunnleggende vurdering av en

persons arbeid og fastslå om hans fortjenester er 30 prosent og hans mangler 70 prosent eller omvendt. Hvis hans fortjenester utgjør 70 prosent av det hele, da bør arbeidet hans i det store og hele godkjennes. Det ville være helt galt å karakterisere et arbeid der fortjenestene er det primære, som et arbeid der feilene er det primære. Når vi går løs på problemene, må vi ikke glemme å trekke disse to skillelinjene mellom revolusjonen og kontra-revolusjonen og mellom fortjenester og mangler. Vi vil være i stand til å hamle opp med sakene dersom vi holder disse to skillelinjene fast i minnet. Hvis ikke kommer vi til å blande sammen spørsmålenes natur. For å kunne trekke disse skillelinjene på dyktig vis, er det naturligvis nødvendig med omhyggelig studium og analyse. Vår holdning til enhver person og enhver sak bør være preget av studium og analyse.

Medlemmene i politbyrået og jeg personlig føler at bare gjennom å bruke metodene ovenfor kan partiutvalgene gjøre arbeidet sitt skikkelig. I tillegg til å styre partikongresser bra er det svært viktig for partiutvalgene på alle nivåer å utføre lederarbeidet skikkelig. Vi må bestrebe oss på å studere og perfektionere arbeidsmetodene slik at vi kan heve partiutvalgenes ledelse opp på et enda høyere nivå.

NOTER:

1. Sitatet er hentet fra *Lao Tzu*, kap. LXXX.
2. Sitatet er hentet fra *Confucian Analects*, bok V, »Kungyeh Chang».
3. Yenan var hovedkvarteret for sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti fra januar 1937 til mars 1947. Sian var sentrum for Kuomintang's reaksjonære styre i det nordvestre Kina. Kamerat Mao Tsetung nevnte de to byene som symboler på revolusjon og kontra-revolusjon.

NEDKJEMP BYRÅKRATI, KOMMANDOMETODER OG BRUDD PÅ LOVEN OG DISIPLINEN

5. januar 1953

Oppgava med å nedkjempe byråkrati, kommandometoder og brudd på loven og disiplinen bør få oppmerksomhet fra de ledende organene på alle plan.

I bevegelsen mot «de tre ondene» har partiet vårt i hovedsak løst de to problemene med korrupsjon og sløsing blant mange av kadrene våre på fire plan, på sentralt plan, på det administrative storområdeplanet, på provins- og byprovinsplanet og på prefekturplanet. Partiet har også i hovedsak fått bukt med ett slags byråkrati, nemlig det slaget som fjerner mange ledende kadrer fra dem som arbeider under dem. Men problemet med følgende slags byråkrati er ikke blitt grunnleggende løst på mange områder, i mange avdelinger og på mange arbeidsfelter. Noen ledende kadrer veit ingenting om de vanskene folket strever med, om forholda i underordna enheter bare et kort stykke unna sine egne kontor og om den kjensgjerninga at det er mange dårlige mennesker blant kadrene på fylkes-, distrikts- og herredsplanet som er skyldige i kommandometoder og brudd på loven og disiplinen. Eller de kan ha en viss kjennskap til slike dårlige mennesker og dårlige gjerninger, men vender det døve øret til dem, føler ingen harme, er ikke klar over hvor alvorlig dette er, og derfor treffer de ingen tiltak for å støtte gode mennesker og straffe de dårlige, eller for å oppmuntre til gode gjerninger og få slutt på de dårlige. Som et eksempel nevner jeg behandlinga av brev fra massene. Rapporten forteller at folkeregjeringa i en bestemt provins har sittet på godt over sytti tusen brev. Hittil har vi ingen oversikt når det gjelder hvor mange brev som er lagt på hylla av parti- og regjeringsorganisasjoner på lavere plan enn provinsene, men antakelig er det på ingen måte få. De fleste breva oppfordrer oss til å hjelpe til med å løse problemer,

Internt partidirektiv utarbeidd for sentralkomiteen i det kinesiske kommunistpartiet.

og mange inneholder beskyldninger mot visse kadrer for ulovlig oppførsel som krever øyeblikkelig oppmerksomhet.

For partiet og regjeringa vår vil byråkrati og kommandometoder være et stort problem, ikke bare i dag, men i lang tid framover. Når det gjelder det samfunnsmessige opphavet til en slik stil, så gjenspeiler den at den reaksjonære arbeidsstilen (en folkefiendtlig arbeidsstil, en Kuomintang-arbeidsstil) som de reaksjonære herskende klassene brukte når de hadde med folket å gjøre, har overlevd i partiet og regjeringa. Når det gjelder lederrolla og metodene for ledelse i parti- og regjeringsorganisasjonene, betyr det at en ikke gjør klart grensene for de politiske retningslinjene og den høvelige arbeidsstilen når en gir oppgaver. Med andre ord, det betyr at en ikke gir kadrene på mellomplan eller lavere plan som får oppgaver grundig rettleiing i disse sakene. Det betyr at en ikke gjør skikkelige undersøkelser, eller tilmed ikke gjør undersøkelser overhodet, av kadrer på forskjellige plan, særlig på fylkes-, distrikts- og herredsplanet. Det betyr at en ikke gjennomfører konsolideringsarbeid i partiet på disse tre plana eller, i tilfeller der partikonsolideringa er satt i gang, ikke setter i gang en kamp for å nedkjempe kommandometoder og luke ut dem som bryter loven og disiplinen. Det betyr at en ikke nedkjemper og utrydder den forma for byråkrati som enda fins blant kadrer i de ledende organisasjonene på prefekturplanet og oppover, som kommer til uttrykk ved at de ikke veit noe om eller ikke har noen følelser for de vanskene massene strever med og forholda i grunnplansorganisasjonene. Hvis vi styrker og bedrer lederrolla og metodene for ledelse, så vil byråkrati og kommandometoder, som er skadelige for folket, avta gradvis, og mange av parti- og regjeringsorganisasjonene våre vil bli i stand til å bryte med denne Kuomintang-arbeidsstilen tidligere. Og desto tidligere vil de mange dårlige menneskene som har infiltrert partiet og regjeringsorganisasjonene bli luka ut og de dårlige gjerningene som fortsatt er åpenbare i dag bli avskaffa.

Derfor må dere i 1953 ta utgangspunkt i behandlinga av brev fra massene og være snill å lage en undersøkelse om byråkrati, kommandometoder og brudd på loven og disiplinen, og føre en beslutsom kamp mot det, samordna med partikonsolidering, partibygging og andre arbeidsområder. Typiske tilfeller av byråkrati, kommandometoder og brudd på loven og disiplinen bør få brei dekning i pressa. Alvorlige lovbrutere bør bli straffa etter loven, og når de er partimedlemmer bør de også bli behandla i samsvar med partidisiplinen. Partikomiteer på alle plan må gjøre en målbevisst innsats for å straffe dem som har brutt loven og disiplinen og er bittert hata av massene, og rense dem ut av partiet og regjeringsorganisasjonene, og de verste av dem bør bli henretta

for å døyve harmen i folket og hjelpe til med å skolere kadrene og massene. Men på et høvelig stadium i den breie kampen mot dårlige mennesker og dårlige gjerninger må vi undersøke, vurdere og rose forbilder på gode mennesker og gode gjerninger på forskjellige steder, slik at alle partimedlemmene vil streve etter å måle seg med disse fine forbildene, og det som er rettskaffent vil seire over det som er ondt. Vi trur at det sikkert fins et betydelig antall slike forbilder i forskjellige deler av landet.

LØS PROBLEMET MED «DE FEM OVERDRIVELSENE»

19. mars 1953

1. I arbeidet vårt i landbruksområdene er det problemer med at partiet og regjeringsorganisasjonene våre fjerner seg alvorlig fra bonde-massene og at interessene til bøndene og bondeaktivistene blir krenka. Dette er kjent som «de fem overdrivelsene». «De fem overdrivelsene» består av en overflod av oppgaver, en overflod av møter og opplæringskurs, en overflod av dokumenter, skriftlige rapporter og statistikk-skjemaer, en overflod av organisasjoner og en overflod av tilleggsoppgaver for aktivistene. Disse problemene har vært der i lang tid. Når det gjelder noen av dem har sentralkomiteen sendt ut direktiver til partikomiteer på ulike plan med sterke oppfordringer om å gi skikkelig akt på slike problemer og finne løsninger. Men problemene er langt fra i ferd med å bli løst, de blir mer og mer alvorlige. Dette er fordi saka aldri har vært reist systematisk og i full bredde, og enda viktigere, det er ikke blitt reist noen kamp mot byråkrati og undergraving av sentralismen fra de ledende parti- og regjeringsorganene på de fem plana — sentralplanet, det administrative storområdeplanet, provins(byprovins)planet, prefektur- og fylkesplanet. For i det store og hele er ikke «de fem overdrivelsene» i distriktene og herreda ei frukt av lokale feil, men stammer ovafra og er følgen av byråkrati og undergraving av sentralismen som fins i en alvorlig grad i de ledende parti- og regjeringsorganene på fylkesplan og over det. Noen av «de fem overdrivelsene» er en arv fra periodene for den revolusjonære krigen og jordbruksreformen, og har stått uendra fram til i dag. Når vi setter ut i livet direktivet fra sentralkomiteen om å nedkjempe byråkrati, kommandometoder og brudd på loven og

Internt partidirektiv utarbeidd for sentralkomiteen i det kinesiske kommunistpartiet.

disiplinen, må vi derfor legge vekt på å overvinne byråkrati og undergraving av sentralismen i de ledende organene i løpet av 1953, og endre de reglene og framgangsmåtene som har overlevd seg sjøl. Bare slik kan problemene bli løst. Når det gjelder myndigheten de ledende organene på ulike plan har til å gi oppgaver, innkalle møter og organisere opplæringskurs, sende ut dokumenter og statistikkskjemaer eller be om rapporter fra underordna enheter, avgjøre organisasjonsoppbygginga i distrikter og herred og bruke aktivistene i landsbyene, så er det fra nå av opp til de ledende kameratene som står i spissen for partikomiteen og regjeringa på fylkesplan og oppover å sette passende grenser ut fra det som er rimelig. I noen tilfeller står det til de sentrale myndighetene å fastsette grensene for alle det gjelder. Før var det mange partiavdelinger, regjerings- og folkeorganisasjoner på alle plan som hver for seg på egenhand ga oppgaver til de underordna enhetene, kalte vilkårlig sammen underordna og landsbyaktivister til møter eller opplæringskurs, ga ut flommer av sakspapirer og statistikkskjemaer og reiste tankeløse krav om å få inn rapporter fra underordna og landsbyer. Alle disse uønska reglene og framgangsmåtene må bli avskaffa på besluttosomt vis og erstatta med nye som er standardiserte av ledelsen og tilpassa til den situasjonen det gjelder. Når det gjelder den store mengden komiteer i alle herred og overfloden på tilleggsg oppgaver for aktivistene, så må dette også bli endra, sakte med sikkert, fordi det hemmer produksjonen og støter massene vekk.

2. Når det gjelder avdelingene i partiet, regjeringa og folkeorganisasjonene på landsplan, pålegger sentralkomiteen de ansvarlige kameratene i organisasjonsdepartementet til sentralkomiteen, forvaltningsrådet i den sentrale folkeregjeringa og de underordna finans- og økonomi-, kultur- og utdanningskomiteene og de politiske og rettslige komiteene oppgava med å rydde raskt unna alle arbeidsmetoder som har gitt opphav til «de fem overdrivelsene», og utarbeide høvelige regler og arbeidsmetoder og melde fra til sentralkomiteen.

3. I de administrative storområdene og byprovinsene blir kameratene som står i spissen for sentralkomiteebyråer og underbyråer, partikomiteene for provinser og byprovinsene og forvaltningsorganene på tilsvarende plan holdt ansvarlige for å ordne opp i problemet med «de fem overdrivelsene», utarbeide løsninger og melde fra til sentralkomiteen. Til dette formålet blir sentralkomiteebyråene og underbyråene og partikomiteene på provins- og byprovinsplan hver for seg oppfordra til å sende ut ei etterforskningsgruppe som har som bestemt målsetting å granske dette problemet med «de fem overdrivelsene» og gjøre greie for situasjonen i ett eller to distrikter og

herred (og i byen, en eller to bydeler og grannelag) som de forvalter, for å samle kildemateriale for løsninger.

4. Partikomiteene for provinsene blir holdt ansvarlige for å gi rett-leiing til prefekturere og fylkene i å løse problemet de har med «de fem overdrivelsene».

5. Jordbruksproduksjonen er den altoverskyggende oppgava på landsbygda, alle andre oppgaver spiller ei støtterolle for den. Ethvert oppdrag eller enhver arbeidsmetode som hemmer produksjonen for bøndene må unngås. Den jordbruksøkonomien vi har i dag er fortsatt i bunn og grunn en spredt småbondeøkonomi der det blir brukt gammeldagse redskaper. Dette er umåtelig forskjellig fra det mekaniserte kollektivlandbruket i Sovjetunionen. Derfor kan vi ikke innføre enhetlig og planlagt produksjon i jordbruket og legge oss for mye opp i bøndenes saker i den nåværende overgangsperioden, unntatt på statsbruka. Vi kan bare rettleie jordbruksproduksjonen og samordne den med industriproduksjonen ved hjelp av prispolitikken og nødvendig og gjennomførbart økonomisk og politisk arbeid, slik at den kan bli samordna med den økonomiske planen for hele landet. Enhver «plan» for jordbruket og ethvert «oppdrag» for landbruksområdene som går utover dette vil være ugjennomførbart og vil helt sikkert vekke motstand blant bøndene og fjerne partiet vårt fra bondemassene, som utgjør 80 prosent av folketallet. Dette kan virkelig bli svært farlig. Problemet med «de fem overdrivelsene» i arbeidet vårt i distriktene og herreda er i høy grad ei gjenspeiling av slik overdreven innblanding i bøndenes saker (og i mindre omfang en levning av arbeidsmetoder som sprang ut av behova i den revolusjonære krigen og jordbruksreformen). Det har vekt misnøye hos bøndene, derfor må det bli en forandring.

OM DE TI VIKTIGSTE FORHOLDA

25. april, 1956

V. FORHOLDET MELLOM DE SENTRALE MYNDIGHETENE OG DE LOKALE MYNDIGHETENE

Forholdet mellom de sentrale myndighetene og de lokale myndighetene utgjør enda en motsigelse. For å løse denne motsigelsen må vi nå samle oppmerksomheten om hvordan vi skal utvide fullmaktene til de lokale myndighetene i en viss utstrekning, gi dem større sjølstendighet og la dem gjøre mer, alt sammen under forutsetning av at den enhetlige ledelsen til de sentrale myndighetene skal bli styrka. Dette vil være til fordel for oppgava vi har med å bygge et mektig sosialistisk land. Territoriet vårt er så svært, folketallet vårt er så høyt og forholda er så innfløkte at det er mye bedre å la initiativet komme både fra de sentrale og de lokale myndighetene enn bare fra en kilde. Vi må ikke følge Sovjetunionens eksempel og samle alt i hendene på de sentrale myndighetene, mens vi binder hender og føtter på de lokale myndighetene og nekter dem retten til sjølstendig handling.

De sentrale myndighetene vil utvikle industri, og det vil de lokale myndighetene også. Til og med industrier som ligger direkte under de sentrale myndighetene trenger hjelp fra de lokale myndighetene. Og dette gjelder enda mer for jordbruk og handel. Kort sagt, skal vi fremme den sosialistiske oppbygginga, må vi få initiativet til de lokale myndighetene til å utfolde seg. Hvis vi skal styrke de sentrale myndighetene må vi ta oss av interessene til lokalsamfunna.

Nå er det dusinvis av hender som strekker seg ut mot lokalsamfunna og gjør tingene vanskelige for dem. Så snart et ministerium er oppretta,

Tale på et utvida møte i det politiske byrået til sentralkomiteen i det kinesiske kommunistpartiet. Kamerat Mao Tsetung tok omsyn til lærdommene fra Sovjetunionen da han oppsummerte erfaringene fra Kina, behandla de ti viktigste forholda i den sosialistiske revolusjonen og den sosialistiske oppbygginga og satte fram ideene som ligger til grunn for generallinja for å bygge sosialismen med større, raskere, bedre og mer økonomiske resultater, ei linje som var tilpassa til vilkåra i landet vårt.

vil det ha en revolusjon og dermed sender det ut ordrer. Ettersom ministeriene ikke synes det er riktig å sende ut ordrer til partikomiteene og folkeråda på provinsnivå, oppretter de direkte samband med de departementene og byråene det gjelder i provinsene og byprovinsene, og gir dem ordrer hver dag. Disse ordrene blir alle oppfatta som ordrer fra de sentrale myndighetene, enda verken sentralkomiteen i partiet eller statsrådet veit noe om dem, og de legger et hardt press på de lokale myndighetene. Det er en slik flom av statistiske skjemaer at de blir en straffedom. Denne tilstanden må bli endra.

Vi bør oppmuntre en arbeidsstil der de lokale myndighetene blir tatt med på råd om de sakene som skal bli tatt opp. Sentralkomiteen i partiet har som skikk å rådføre seg med de lokale myndighetene. Den sender aldri ut ordrer i bråhast uten samråding først. Vi håper at ministeriene og departementene under de sentrale myndighetene merker seg dette på tilbørlig vis, og at de forhører seg med lokalsamfunna først om alle spørsmål som gjelder dem, og ikke sender ut noen ordrer uten fullgode samrådingar.

De sentrale departementene er av to slag. De av det første slaget utøver ledelse helt ned til bedriftene, men administrasjonskontora og bedriftene i lokalsamfunna er også underlagt tilsyn fra de lokale myndighetene. De av det andre slaget har som oppgave å slå fast de retningsgivende prinsippene og lage arbeidsplaner, mens de lokale myndighetene tar på seg ansvaret for å sette planene ut i livet.

For et stort land som vårt og et stort parti som vårt er det livsviktig at forholdet mellom de sentrale og lokale myndighetene blir behandla riktig. Noen kapitalistiske land legger også stor vekt på dette. Sjøl om samfunnssystemet deres er grunnleggende forskjellig fra vårt, er erfaringa fra veksten i disse landa like fullt vel verdt et studium. Se på vår egen erfaring. Systemet med det administrative storområdet som blei satt i verk i den første tida under folkerepublikken vår, var nødvendig den gangen. Men likevel hadde det mangler som blei utnytta seinere i en viss grad av den partifiendtlige alliansen til Kao Kang og Jao Shu-shi. Deretter blei det bestemt at vi skulle avskaffe de administrative storområdene og legge de forskjellige provinsene direkte under sentralmyndighetene. Det var et riktig vedtak. Men resultatet var ikke så bra da heller når det gikk så langt at lokalsamfunna blei fratatt den nødvendige sjølstendigheten sin. Ifølge grunnloven vår ligger den lovgivende makta helt og holdent hos de sentrale myndighetene. Men de lokale myndighetene kan forme ut regler, bestemmelser og tiltak i lys av de særegne vilkåra og behova de har i arbeidet sitt, forutsatt at politikken til de sentrale myndighetene ikke blir krenka, og dette er ikke forbudt gjennom

grunnloven på noe vis. Vi vil ha både enhet og særegenhet. For å bygge et mektig sosialistisk land er det tvingende nødvendig å ha en sterk og enhetlig ledelse og enhetlig planlegging og disiplin i hele landet. Vi kan ikke tillate at denne uunnværlige enheten blir revet opp. Samtidig er det vesentlig å få initiativet fra de lokale myndighetene til å utfolde seg fullt ut, og la alle lokalsamfunn nyte godt av den særegenheten som passer til de lokale vilkåra. Denne særegenheten er ikke Kao Kang-typen av særegenhet, men en særegenhet som er nødvendig til beste for helheten og for å styrke den nasjonale enheten.

Så er det forholdet mellom ulike lokale myndigheter, og her snakker jeg i hovedsak om forholdet mellom de høyere og de lavere lokale myndighetene. Når provinsene og byprovinsene har sine klager over de sentrale departementene, kan det tenkes at prefektorene, fylkene, distriktene og herreda ikke har klager over provinsene og byprovinsene? De sentrale myndighetene må passe på å gi armslag til initiativet i provinsene og byprovinsene, og de i sin tur bør gjøre det samme for prefektorene, fylkene, distriktene og herreda. De lavere nivåene må ikke legges i tvangstrøye i noen av tilfellene. Sjølsagt må kamerater på lavere nivåer få beskjed om de sakene der sentralisering er nødvendig, og de får ikke gjøre som de vil. Kort sagt må det bli gjennomført sentralisering der det er mulig og nødvendig, ellers bør det ikke være påtvunget i det hele tatt. Provinsene, byprovinsene, prefektorene, fylkene, distriktene og herreda bør alle sammen nyte godt av den sjølstendigheten og de rettighetene som tilkommer dem, og de bør slåss for dem. Å slåss for slike rettigheter til beste for hele nasjonen og ikke for et lokalt sted kan en ikke kalle lokalpatriotisme eller å hevde sjølstendighet på utilbørlig vis.

Forholdet mellom de ulike provinsene og byprovinsene er også et slags forhold mellom ulike lokale myndigheter, og det bør også bli behandla skikkelig. Vi har som vårt faste prinsipp å gå inn for hensynet til det felles beste, og gjensidig hjelp og gjensidig tilpasning.

Erfaringa vår er utilstrekkelig og umoden når det gjelder spørsmålet om å behandle forholdet mellom sentrale og lokale myndigheter og forholdet mellom ulike lokale myndigheter. Vi håper dere vil tenke gjennom det og drøfte det ærlig, og oppsummere erfaringa deres nå og da slik at vi oppnår mer og overvinner feila.

NOEN ERFARINGER FRA HISTORIA TIL PARTIET VÅRT

25. september 1956

USA-imperialismen er deres motstander, såvel som vår, og motstanderen til verdens folk. Det er vanskeligere for USA-imperialismen å blande seg i våre saker enn i deres. En ting er at De forente stater ligger langt unna oss. Men USA-imperialismen har nådd svært langt ut, til vårt Taiwan, til Japan, Sør-Korea, Sør-Vietnam, Filippinene og så videre. De forente stater har stasjonert troppene sine i Storbritannia, Frankrike, Italia, Island og Vest-Tyskland og har oppretta militærbaser i Nord-Afrika, i Midt-Østen og i det nære Østen. Den har nådd ut til alle verdenshjørner. Den er en verdensomspennende imperialisme. Folk i alle land drar lærdommer av dens dårlige eksempel. Verdens folk bør samle seg og hjelpe hverandre med å kappe følehornene av USA-imperialismen samme hvor de strekker seg ut. Hver gang vi kapper av ett av følehornene til USA-imperialismen, blir vi litt mindre urolige.

Før i tida var Kina også undertrykt av imperialisme og føydalisme så våre og deres forhold er ganske like. Ei stor jordbruksbefolkning og eksistensen av føydale krefter er ulemper for et land, men fordeler for en revolusjon leda av proletariatet, fordi de forsyner oss med en brei alliert i bøndene. Føydalismen var sterk i Russland før Oktober-revolusjonen, og bolsjevikpartiet vant seier i revolusjonen med støtte fra bondemassene. Dette var i enda sterkere grad tilfelle i Kina. Landet vårt er et jordbruksland, med over fem hundre millioner mennesker bosatt på landsbygda. Tidligere stolte vi hovedsakelig på bøndene i kampen. Også i dag er det fordi bøndene har organisert seg og jordbruket har

Del av en samtale med representanter fra noen latinamerikanske kommunistpartier.

blitt kooperativt, at byborgerskapet vårt raskt har underkasta seg sosialistisk omforming. Derfor er partiets arbeid blant bøndene av livsviktig betydning.

Jeg mener at i land der føydalismen er sterk, bør proletariatets politiske parti dra ut på landsbygda og oppsøke bøndene. Når intellektuelle drar ut på landsbygda for å oppsøke bøndene, kan de ikke vinne tillit blant dem uten at de har den rette innstillinga. Intellektuelle i byene veit lite om saker som angår landsbygda og om bondepsykologi, og de kan aldri løse bøndenes problemer på en helt riktig måte. Etter vår erfaring kan vi bare vinne seier etter lang tid og etter at vi virkelig har blitt ett med bøndene og overbevist dem om at vi kjemper for deres interesser. Ikke innbill dere at bøndene vil stole på oss med en gang. Ikke vent at de skal stole på oss fra det øyeblikket vi har gitt dem litt hjelp.

Bøndene er proletariatets viktigste forbundsfelle. I begynnelsen innså heller ikke partiet vårt hvor viktig det var å arbeide blant bøndene, og prioriterte arbeid i byene først og arbeid på landsbygda som nummer to. For meg ser det ut som om partiene i noen asiatiske land, som India og Indonesia, ikke har gjort særlig bra arbeid på landsbygda.

Til å begynne med lyktes ikke partiet vårt i arbeidet det dreiv blant bøndene. De intellektuelle hadde ei spesiell holdning til dem, ei intellektuell holdning. Derfor var de uvillige til å dra ut på landsbygda. De så ned på landsbygda. Bøndene på si side så skeivt til de intellektuelle. Dessuten hadde partiet vårt ennå ikke funnet måten å forstå landsbygda på. Da vi seinere dro dit igjen, fant vi den, analyserte de forskjellige klassene i jordbruksområdene og fikk forståelse for bøndenes revolusjonære krav.

I den første perioden hadde vi ikke klare ideer om landsbygda. Under den høyreopportunistiske linja til Chen Tu-hsiu blei bøndene, vår viktigste forbundsfelle, prigsitt. Mange av kameratene våre så snarere på landsbygda som ei flate enn som et tredimensjonalt legeme, det vil si at de ikke visste hvordan de skulle se på landsbygda ut fra klassesynspunktet. Først etter at de hadde forstått litt marxisme, begynte de å bruke klassesynspunktet når de så på landsbygda. Landsbygda viste seg å ikke være ei flate, men lagdelt i de rike, de fattige og de svært fattige, i landarbeidere, fattigbønder, mellombønder, rikbønder og godseiere. I denne perioden studerte jeg landsbygda og åpna bondebevegelsesinstitutter som fungerte i flere semestre. Sjøl om jeg kunne en del marxisme, hadde jeg ikke noen djup forståelse av landsbygda.

I den andre perioden måtte vi takke vår gode lærer Chiang Kai-shek. Han dreiv oss ut på landsbygda. Dette var en lang periode, en med ti års borgerkrig der vi sloss mot han og derfor var nødt til å studere

landsbygda. I de første få åra hadde vi fortsatt ikke noen særlig djup forståelse av landsbygda, men seinere blei den bedre og djupere. I løpet av denne perioden forårsaka de tre «venstre»opportunistiske linjene som i rekkefølge blei representert av Chu Chiu-pai, Li Li-san og Wang Ming, store tap for partiet vårt. Særlig framkalte Wang Mings «venstre»opportunistiske linje sammenbrudd i de fleste av partiets baseområder på landsbygda.

Så kom den tredje perioden, perioden med motstandskrigen mot Japan. Da de japanske imperialistene invaderte Kina, holdt vi opp med å slåss mot Kuomintang og sloss mot japansk imperialism i stedet. På den tida kunne våre kamerater dra åpenlyst til byer i Kuomintang-områder. Wang Ming som tidligere hadde begått feil ved å fremme ei «venstre»opportunistisk linje, begikk nå den feilen å fremme ei høyreopportunistisk linje. Først hadde han ført ut ultravenstre-politikken til Den kommunistiske internasjonale, og denne gangen førte han ut en ultrahøyre-politikk. Han var også en av våre gode lærere ved sitt negative eksempel, og det skolerte partiet vårt. Li Li-san var en annen god lærer for oss med sitt negative eksempel. Hovedfeilen til disse to på den tida var dogmatisme, å overføre utenlandske erfaringer mekanisk. Partiet vårt utrydda de feilaktige linjene deres og fant virkelig vegen å gå for å integrere marxismen-leninismens universelle sannhet med de konkrete forholda i Kina. Resultatet av dette var at da Chiang Kai-shek i den fjerde perioden satte i gang en offensiv mot oss, så var det mulig for oss å styrte han og grunnlegge Folkerepublikken Kina.

Den kinesiske revolusjonens erfaring, det vil si å bygge baseområder på landsbygda, omringe byene fra landsbygda og til slutt ta byene, kan kanskje ikke anvendes fullt ut i mange av landa deres, men dere kan likevel ta dem til etterretning. Jeg vil gjerne råde dere til å ikke overføre kinesiske erfaringer mekanisk. Erfaringene til et hvert fremmed land kan tas til etterretning og må ikke bli sett på som dogmer. Marxismen-leninismens universelle sannhet og de konkrete forholda i deres egne land — disse to må smeltes sammen.

Skal dere kunne vinne bøndene og stole på dem, må dere drive undersøkelser i områdene på landsbygda. Metoden er å undersøke en eller flere landsbyer og bruke noen få uker der for å få et klart bilde av styrken til klassene, den økonomiske situasjonen, levetilstand osv. på landsbygda. De øverste lederne, som generalsekretæren i partiet, må sjøl gjøre dette arbeidet og lære seg en eller to landsbyer å kjenne. De må prøve å finne tid til det, for det er vel verd anstrengelsen. Sjøl om det er massevis av spurver, er det ikke nødvendig å dissekere hver eneste en. Å dissekere en eller to er nok. Når generalsekretæren i partiet har un-

dersøkt en eller to landsbyer og veit hva som er hva, er han i stand til å hjelpe kameratene sine med å bli kjent med landsbyene og få ei klar forestilling om de konkrete forholda der. For meg ser det ut til at generalsekretærene i partiene i mange land ikke tillegger det å dissekere en eller to «spurver» betydning. Sant nok veit de en del om landsbygda, men kunnskapen deres går ikke særlig djupt, og derfor passer ikke de direktivene de sender ut helt til forholda på landsbygda. På samme måte burde de kameratene som er ansvarlige for de ledende avdelingene i partiet, på sentral-, provins- og fylkesplan, sjøl undersøke en eller to landsbyer, eller dissekere en eller to «spurver». Dette kalles «anatomi».

Det er to måter å gjøre undersøkelser på. Den ene er å se på blomster fra hesteryggen, og den andre er å stige av hesten for å se på dem. Hvis du ser på blomster fra hesteryggen, får du bare et overflatisk inntrykk sia det er så mange av dem. Når dere nå har kommet fra Latin-Amerika til Asia, har dere sett på blomster fra hesteryggen. Det er så mange blomster i deres egne land at det absolutt ikke er nok å kaste et blick eller to på dem og så dra sin veg. Derfor må den andre måten anvendes, det vil si å stige av hesten og se på blomstene, granske dem nøye og analysere en «blomst», eller dissekere en «spurv».

I land som blir undertrykt av imperialismen er det to slags borgerskap — det nasjonale borgerskapet og kompradorborgerskapet. Fins disse to typene av borgerskap i landa deres? Sannsynligvis ja.

Kompradorborgerskapet er alltid løpegutt for imperialismen og et av angrepsmåla til revolusjonen. Forskjellige grupper av kompradorborgerskapet hører til monopolkapitalistgrupper i forskjellige imperialistiske land som De forente stater, Storbritannia og Frankrike. I kampen mot de ulike kompradorgruppene er det nødvendig å utnytte motsigelsene mellom imperialistland, å ta seg av ei av dem først og slå til mot den som i øyeblikket er hovedfienden. For eksempel besto det kinesiske kompradorborgerskapet før i tida av pro-britiske, pro-amerikanske og pro-japanske grupper. Under motstandskrigen mot Japan utnytta vi motsigelsen mellom Storbritannia og De forente stater på den ene sida og Japan på den andre, ved først å slå ned de japanske angriperne og den kompradorgruppa som var avhengige av dem. Etterpå snudde vi oss for å slå mot de amerikanske og britiske angrepsstyrkene, og for å velte de pro-amerikanske og pro-britiske kompradorgruppene. Godseierklassen består også av forskjellige fraksjoner. De mest reaksjonære godseierne er et fåtall, og de som er patriotiske og går inn for å bekjempe imperialismen, bør ikke slås i hartkorn med dem når vi slår til. Dessuten må vi skille mellom de store og de små gods-eierne. Ikke slå til mot for mange fiender på en gang, slå til mot noen få.

Til og med når det gjelder de store godseierne bør dere bare rette slaga mot en handfull av de mest reaksjonære. Det kan virke svært revolusjonært å slå til mot alle, men i virkeligheten gjør det stor skade.

Det nasjonale borgerskapet er vår motstander. Et ordtak i Kina sier «motstandere møtes alltid». Ei erfaring fra den kinesiske revolusjonen er at det er nødvendig med forsiktighet når en har med det nasjonale borgerskapet å gjøre. Samtidig som det står i motsetning til arbeiderklassen, står det også i motsetning til imperialismen. Ut fra det at hovedoppgava vår er å kjempe mot imperialismen og føydalismen, og at frigjøringa av folket ikke kan komme på tale uten at disse to fiendene blir beseira, må vi med alle midler vinne det nasjonale borgerskapet over til kampen mot imperialismen. Det nasjonale borgerskapet er ikke interessert i å kjempe mot føydalismen, for det har nære forbindelser med godseierklassen. Dessuten undertrykker og utbytter det arbeiderne. Derfor må vi kjempe mot det. Men for å vinne det over, slik at det går sammen med oss i kampen mot imperialismen, må vi vite når vi skal stoppe i kampen, det vil si at kampen må føres på et rettferdig grunnlag, til vår fordel og med tilbakeholdenhet. Vi må med andre ord ha rettferdige grunner for å føre kampen, være sikre på seier, og vise tilbakeholdenhet når vi har oppnådd en passende stor seier. Derfor er det nødvendig å gjøre undersøkelser om forholda på begge sider, blant arbeiderne og blant kapitalistene. Kjenner vi bare arbeiderne og ikke kapitalistene, er vi ikke i stand til å ha samtaler med de sistnevnte. Når det gjelder dette, er det også nødvendig å granske typiske saker, eller å dissekere en eller to «spurver». Begge metodene, å se på blomster fra hesteryggen og å stige av hesten for å se på dem, bør bli brukt.

I hele den historiske perioden med kamp mot imperialisme og føydalisme, må vi vinne det nasjonale borgerskapet over til oss og forene oss med det, slik at det vil stille seg på folkets side mot imperialismen. Sjøl etter at oppgava med å kjempe mot imperialisme og føydalisme i hovedsak er fullført, må vi fortsatt holde på alliansen med det nasjonale borgerskapet i ei viss tid. Det vil vi vinne på når det gjelder å hanske med imperialistiske angrep, å utvide produksjonen og stabilisere markedet, og også når det gjelder å vinne borgerlige intellektuelle over til oss, og omdanne dem.

Dere har ennå ikke vunnet statsmakta, men forbereder dere på å gripe den. Dere bør bruke en politikk med «både enhet og kamp» overfor det nasjonale borgerskapet. Foren dere med det i den felles kampen mot imperialismen og støtt opp om alle dets anti-imperialistiske ord og handlinger, men før samtidig en nødvendig kamp mot de reaksjonære, arbeiderfiendtlige og anti-kommunistiske orda og handlingene det kom-

mer med. Det er galt å være ensidig. Kamp uten enhet er et «venstre»-avvik, og enhet uten kamp er et høyreavvik. Begge avvika kom fram i partiet vårt og vi høsta bitre erfaringer av dem. Seinere oppsummerte vi disse to formene for erfaring og sia har vi brukt en politikk med «både enhet og kamp», det vil si å kjempe når det er nødvendig og inngå enhet når det er mulig. Målet for kampen er å gå sammen med det nasjonale borgerskapet og vinne seier i kampen mot imperialismen.

I land som blir undertrykt av imperialismen og føydalisme må proletariatets politiske parti heise den nasjonale fana, og det må ha et program for nasjonal enhet som det kan bruke til å forene alle krefter som kan forenes, unntatt imperialismens løpegutter. La hele nasjonen se hvor patriotisk og fredselkende kommunistpartiet er, og hvor høyt det ønsker nasjonal enhet. Dette vil hjelpe til å isolere imperialismen og løpeguttene dens, og også storgodseierklassen og storborgerskapet.

Kommunister må ikke være redde for å gjøre feil. Feil har en dobbel karakter. På den ene sida skader feila partiet og folket. På den andre sida gjør de nytte som gode lærere, de gir både partiet og folket god skoloring, og det tjener revolusjonen på. Nederlaget er framgangens mor. Hvordan kan nederlaget være mor til framgangen, hvis det ikke har noen god side? Når det er gjort for mange feil, er det nødt til å bli ei vending. Det er marxisme. «Ting slår over i sin motsetning når de når ytterpunktet sitt.» Når feila hoper seg opp, er ikke lyset langt unna.

TALER PÅ EN KONFERANSE FOR SEKRETÆRENE I PARTIKOMITEENE FOR PROVINSENE, BYPROVINSENE OG DE AUTONOME OMRÅDENE

Januar 1957

I. TALEN DEN 18. JANUAR

Denne konferansen vil i hovedsak diskutere tre spørsmål: spørsmålet om ideologiske strømninger, spørsmålet om landsbygda og det økonomiske spørsmålet. I dag skal jeg snakke om spørsmålet om ideologiske strømninger.

Vi må føre kontroll med ideologiske strømninger, det tar jeg opp her som det første spørsmålet. I øyeblikket er det dukka opp visse problemer som angår det, innafor partiet og i samfunnet som helhet. Det krever nøye oppmerksomhet fra oss.

En type problemer oppstår i våre egne rekker. For eksempel slåss noen kamerater nå om ære og berømmelse og er bare interessert i personlig vinning. I diskusjonen om graderinga av kadrer, var det tilfeller der en kader ikke var fornøyd med å bli forfremma en grad, til og med når han blei forfremma to grader lå han i senga og gråt, og det eneste som kunne få han ut av senga var kanskje en tre graders forfremming. Det bråket de lagde har avgjort spørsmålet. Bli ferdig med disse kadergraderingsgreiene! La lønningene grovt sett bli utjamna, med små forskjeller her og der. I gamle dager hadde regjeringa til krigsherrene i nord en statsminister som hette Tang Shao-yi. Flere år seinere var han dommer i Chungshan fylke i Kwangtung-provinsen. Om en statsminister i det gamle samfunnet kunne gjøre tjeneste som en fylkesdommer, hvorfor i all verden kan da ikke våre ministre gjøre det samme? I denne saka er de som maser om rangen sin og som kan la seg forfremme, men ikke degradere, etter mi mening dårlige sammenlikna med denne gamle mandarin. De kappes ikke om å leve enkelt, arbeide mer og ha færre bekvemmeligheter, men om luksus, rang og status. I øyeblikket har den slags tankegang vokst betraktelig i partiet, og saka krever vår oppmerksomhet.

Lover jordbrukskooperasjonen godt eller lover den ikke godt? Hva er best, kooperativet eller enkeltøkonomien? Dette spørsmålet er blitt reist

igjen. I fjor kom det ikke fram på steder hvor de hadde en rik høst, eller på steder som var ramma av svært ugunstige naturforhold, men bare i de kooperativene som var ramma av ugunstige naturforhold, men som ikke var av alvorlig art, eller hadde høsta ei avling, men ikke ei rik ei. Kontantverdien av arbeidspoenga i disse kooperativene viste seg å bli mindre enn det som var blitt lova dem, og det blei ingen økning, men i virkeligheten ei nedgang i inntekta til medlemmene. Dette ga støtet til sånt snakk som «er kooperativet fortsatt bra og er det verd å bevare?» Denne type snakk har funnet grobunn hos visse partikadrer. Kooperativene er på ingen måte overlegne, sier noen. Noen ministre har reist på korte besøk til landsbygda og når de har kommet tilbake til Peking har de spredd skremselspropaganda og har sagt at bøndene var likeglade og ikke ivrige etter å drive jordbruk, som om kooperativene var på randen av sammenbrudd og utslettelse. Noen kooperativledere kan ikke holde hodet heva fordi de blir angrepet fra høyre og venstre, og må tåle kritikk ovafra og fra pressa. Noen ledere for propagandaavdelingene i partikomiteene viker unna for å propagandere overlegenheten til kooperativene. Landbruksminister Liao Lu-yen, som samtidig er visedirektør for departementet for arbeid på landsbygda i sentralkomiteen i partiet, sier i praksis at han sjøl er motløs og at de ansvarlige kadrene under han er det samme, og at kooperativene ikke vil fungere likevel og at førtipunksprogrammet for utviklinga av jordbruket ikke er holdbart lenger. Hva skal vi gjøre med en person som føler seg motløs? Det er enkelt. Om noen mister motet, pumper vi bare litt mot inn i han. Avisene har lagt an en annen tone i propagandaen sin nå. De dveler ved overlegenheten til kooperativene og de snarere roser enn riser dem. Fortsett med dette i flere måneder for å skape litt mot.

I forfjor blei det ført en kamp mot et høyreavvik, og i fjor kom det en kamp mot «forhasta frammarsj», som førte til et nytt høyreavvik. Med dette mener jeg høyreavviket i spørsmålet om den sosialistiske revolusjonen, først og fremst når det gjelder den sosialistiske omforminga i områdene på landsbygda. Særlig er det verd å merke seg at det har blåst et vindkast med en tyfons styrke blant kadrene våre. En betydelig del av ministrene våre, vise-ministrene, departements- eller byråsjefene såvel som kadrene på provinsplan, kommer fra godseier-, rikbonde- eller velstående mellombondefamilier. I noen tilfeller er fedrene deres godseiere som er fratatt stemmeretten den dag i dag. Når disse kadrene drar hjem på besøk hører de ikke noe annet enn negative kommentarer fra slektningene sine, sånn som at kooperativene ikke er bra og ikke vil vare. De velstående mellombøndene er et vakkende sosialt lag, tendensen blant dem til å gjøre alt på egen hand er på oppgående

igjen, og noen vil trekke seg ut av kooperativene. Den vinden som blåser blant kadrene våre vitner om hva disse klassene og laga tenker på.

Jordbrukskooperasjonen vil komme til å lykkes, men den kan ikke lykkes fullstendig på ett år eller to. Dette må gjøres klart for kameratene i partiet, regjeringa, hæren og folkets organisasjoner. Kooperativene har bare ei kort historie, de fleste et år eller et og et halvt år, og de mangler erfaring. Folk som har arbeidd for revolusjonen mesteparten av livet sitt, gjør fortsatt feil, så hvordan kan dere vente at de som bare har holdt på med arbeidet sitt et år til et og et halvt år, ikke skal gjøre feil i det hele tatt? Å si at kooperasjon ikke vil gå fordi om det er litt vind og regn er i seg sjøl en stor feil. I virkeligheten gjør de fleste kooperativene det bra eller ganske bra. Nevn bare et kooperativ som blir drevet framgangsrikt og dere vil være i stand til å sprengre alle de latterlige argumentene mot kooperasjon. Om dette kooperativet kan drives bra, hvorfor kan ikke andre gjøre det samme? Om dette kooperativet viser at det er overlegent, hvorfor kan ikke andre gjøre det samme? Bekjentgjør erfaringene fra dette kooperativet overalt der dere drar. Hver provins bør klare å finne i alle fall ett sånt eksempel. Velg et kooperativ med de dårligste vilkåra medrekna ugunstig terreng, som før hadde dårlige avlinger og var svært fattig. Ikke velg et der vilkåra var bra til å begynne med. Sjølsagt er det fint om dere har dusinvis av eksempler, men om dere får bare ett kooperativ til å fungere bra, betyr det framgang.

Det er også problemer på skoler og høyskoler, og på mange steder har studentene laga uro. I Shihchiachuang var det ei tid ikke arbeid å få for en del studenter i avgangsklassen på en skole, og de måtte fortsette et år til. Dette vakte misnøye blant dem. En handfull kontrarevolusjonære nytta høvet til å agitere, organisere en demonstrasjon og true med å okkupere radiostasjonen i Shihchiachuang og proklamere et «Ungarn». De hengte opp mange plakater, den mest iøynefallende hadde disse tre parolene: «Ned med fascismen!», «Vi vil ha krig, ikke fred!» og «Sosialismen er på ingen måte overlegen!» Ifølge dem var kommunistpartiet fascistisk og folk som oss måtte bli styrta. Parolene de reiste var så reaksjonære at de støtte arbeiderne, bøndene og folk fra alle samfunnslag fra seg. I Peking erklærte en student ved Tsinghua-universitetet åpent at «den dagen vil komme da jeg vil få tusener og titusener av folk skutt!» Med innføringa av politikken med å la hundre blomster blomstre og hundre tankeretninger strides, er til og med denne «retninga» kommet fram i lyset. Kamerat Teng Hsiao-ping reiste til universitetet og holdt en tale. Om dere vil ha tusener og titusener av folk skutt, sa han, da vil vi måtte utøve diktatur.

Ifølge en undersøkelse som blei gjort i Peking er de fleste høyskolestudentene barn av godseiere, rikbønder, borgerskapet og de velstående mellombøndene, mens studenter fra arbeiderklassen og fattige og lavere mellombondefamilier utgjør under 20 prosent. Dette er sannsynligvis grovt sett tilfelle i resten av landet også. Denne situasjonen må forandre seg, men det vil ta tid. Gomulka er blitt svært populær blant en del av høyskolestudentene våre, og det har også Tito og Kardelj blitt. På den andre sida oppførte de fleste godseierne og rikbøndene på landsbygda og kapitalistene og medlemmene av de demokratiske partiene i byene seg bedre da oppstandene i Polen og Ungarn fant sted. De gjorde ingen forsøk på å skape uro eller å gå ut med trusler om å drepe tusenvis og titusenvis av folk. Men vi må analysere oppførselen deres. For de har ikke lenger noen politisk kapital, arbeiderne og fattigbøndene og de lavere mellombøndene vil ikke høre på dem, og de har ikke noe grunnlag å stå på. Ville ikke disse folka forandre seg om det hendte noe sånt som at atombomber sprengte hele Peking og Shanghai i lufta? Dere kan ikke være for sikre på at de ikke ville det. I så fall ville det skje ei omgruppering av godseierne, rikbøndene, borgerskapet og medlemmene av de demokratiske partiene. De er verdenskløke og mange av dem ligger lavt. Avkommet deres — disse skoleungene — er uerfarne, og det er de som byr fram slike varer som «jeg vil få tusener og titusener av folk skutt» og «sosialismen er på ingen måte overlegen».

Det er en del merkelig snakk blant noen av professorene også, sånn som at en må kvitte seg med kommunistpartiet, kommunistpartiet kan ikke lede dem, sosialismen holder ikke, og så videre, og så videre. Før holdt de disse ideene for seg sjøl, men etter at politikken med å la hundre tankeretninger strides ga dem høve til å snakke åpent ut, har disse bemerkningene kommet trillende fram. Har dere sett filmen *Wu Hsuns liv*? Der er det et bilde av en skrivepensel som var mangfoldige fot lang, og som symboliserer «de lærde menn». Et drag med den penselen kunne bli fryktelig. Nå kommer de fram trulig for å feie oss vekk. Prøver de ikke i virkeligheten å komme til makta igjen?

I løpet av det siste året har det rast flere stormer på verdensscenen. På den tjuende kongressen til Sovjetunionens Kommunistiske Parti angrep de Stalin i stor stil. Deretter reiste imperialistene to stormer mot kommunismen, og så kom det to stormfylte debatter i den internasjonale kommunistiske bevegelsen. Under disse stormene var virkninga og tapa ganske store i enkelte kommunistpartier i Europa og Amerika, men mindre for kommunistpartiene i Østen. I og med sammenkallinga av SUKPs tjuende kongress blei en del folk som hadde vært svært begeistra for Stalin, svært voldsomme mot han. Etter mitt syn holder disse folka

seg ikke til marxismen-leninismen, de nærmer seg ikke tingene ved å analysere dem og de mangler revolusjonær moral. Marxismen-leninismen omfatter den revolusjonære moralen til proletariatet. Etersom dere tidligere var for Stalin alle sammen, så bør dere i alle fall angi en grunn for å svinge så skarpt. Men dere angir overhodet ingen grunn for denne plutselige helomvendinga, som om dere aldri i livet hadde støtta Stalin, sjøl om dere i virkeligheten støtta han fullt ut før. Spørsmålet om Stalin gjelder hele den internasjonale kommunistiske bevegelsen og angår kommunistpartiene i alle land.

De fleste kadrene i partiet vårt er misfornøyde med den tjuende kongressen til SUKP og mener at den gikk for langt i angrep på Stalin. Det er en normal følelse og en normal reaksjon. Men noen få kadrer begynte å vakle. Før det regner i en tyfon, kommer maurene ut av hulla sine. De har svært følsomme «neser» og de kan sin meteorologi. Ikke før hadde tyfonen til den tjuende partikongressen i SUKP brutt løs, så kom noen få sånne maur i Kina ut av hulla sine. De er vaklende elementer i partiet og de vakler når det er noe på ferde. Da de hørte om den bastante fordømminga av Stalin, følte de seg vel til mote og svingte til den andre sida. De ropte hurra og sa at Khrusjtsjov hadde rett i alt og at de sjøl hadde ment det samme hele tida. Seinere, da imperialistene slo noen slag og det kom noen flere innafor den internasjonale kommunistiske bevegelsen, måtte sjøl Khrusjtsjov endre tonen sin litt, og så svingte de tilbake til denne sida igjen. Når de sto overfor ei slik uimotståelig strømning, hadde de ikke noe valg, de måtte svinge tilbake. Ei grasstue oppå en mur svinger til høyre og venstre i vinden. Vaklerne hadde egentlig ikke tenkt å vakle til vår side, men til den andre. Det er en god ting at noen folk innafor og utafør partiet sang lovsanger over det som skjedde i Polen og i Ungarn. De kunne ikke åpne munnen uten å snakke om Poznan og Ungarn. Dermed avslørte de seg sjøl. Maurene kom ut av hulla sine og landskilpadder og havskilpadder og alt avskum på jorda kom fram fra skjulestedene sine. De dansa etter Gomulkas taktstokk. Når Gomulka snakka om demokrati, gjentok de det han sa. Nå har situasjonen forandra seg og de holder kjeft. Men det er ikke det de ønsker å gjøre i virkeligheten. Det de virkelig ønsker er å snakke åpent ut.

Når vi blir ramma av en tyfon begynner de ustø elementene som ikke kan stå imot den å vakle. Det er en lov. Jeg vil gjerne at dere skal legge merke til det. Noen folk vinner erfaring etter å ha vakla noen ganger og slutter med å vakle. Men det er en type mennesker som vil fortsette med å vakle i all evighet. De er som noen avlinger, ris for eksempel, som vaier for et enkelt vindpust, på grunn av de tynne stilkene sine. Durra og

mais, med de tykkere stilkene sine, klarer seg bedre. Bare store trær står rett og klippefast. Vi har tyfoner hvert år. Vi har også ideologiske og politiske tyfoner hvert år, hjemme og utenlands. Dette er en naturlig foreteelse i samfunnet. Et politisk parti er et slags samfunn, et politisk samfunn. Den viktigste kategorien i det politiske samfunnet består av politiske partier og politiske grupper. Et politisk parti er en klasseorganisasjon. Det kinesiske kommunistpartiet vårt er et proletært politisk parti som i hovedsak består av folk som kommer fra arbeiderklassen og halvproletære fattigbønder. Men det er også en del partimedlemmer som stammer fra godseiere, rikbønder og kapitalistfamilier, eller som har sin opprinnelse i velstående mellombønder eller i småborgerskapet i byene. Sjøl om de er mer eller mindre herda i lange år med vanskelig kamp, har en god del ikke tilegna seg særlig mye marxisme, og derfor har de lett for å svaie ideologisk eller mentalt i vinden som risstilker.

En del partimedlemmer som har bestått mange prøver, finner det nå vanskelig å bestå sosialismens prøve. Hsueh Hsun er et typisk eksempel. Før var hun visesekretær i partikomiteen i Hopei-provinsen og vise-guvernør i provinsen. Når begynte hun å vakle? På den tida vi innførte statsmonopolet for innkjøp og omsetning av korn. Det var et viktig tiltak for å gjennomføre sosialismen. Men hun var helt mot det og motsatte seg det for enhver pris. Et annet eksempel er Meng Yung-chien, som er visedirektør i Det allkinesiske sambandet av forsynings- og salgskooperativer. I et bøneskrift gikk også han hardt mot dette statsmonopolet. Da jordbrukskooperasjonen blei gjennomført gikk igjen noen folk i partiet mot det. Kort sagt fins det høytstående partikadrer som har vakla og som ikke greier å bestå sosialismens prøve. Er det slutt på denne situasjonen? Nei, det er det ikke. Vil disse folka stå fast og virkelig tru på sosialismen om ti år fra nå? Nei, ikke nødvendigvis. Når noe dukker opp om ti år fra nå, kan de igjen komme til å si: Jeg forutså dette for lenge sia.

Her er en del materiale som skal spres blant de kameratene som er til stede, som viser de ideologiske strømningene blant visse kadrer i hæren. Sjøl om det er noe riktig i det de mener, for eksempel når de sier at inntektene til noen kadrer er for høye og at bøndene ikke liker det, er den allmenne tendensen ikke helt riktig, og den grunnleggende linja som de følger er gal. De kritiserer partiet vårt for å ha en «venstre»-politikk på landsbygda og en «høyre»-politikk i byene. Til tross for sine 9 600 000 kvadratkilometer består Kina bare av to deler, by og land. Ifølge dem gjør vi feil begge steder.

Når de sier at jordbrukspolitikken vår har veket av til «venstre»,

mener de at bøndernes inntekter er skrale, lavere enn arbeidernes. Her må en analysere og ikke dømme bare etter inntektene. Det er sant at arbeidernes inntekter allment sett er høyere enn bøndernes, men den verdien de produserer er større. Dessuten må de betale mer for dagligvarer. Om bøndernes utkomme blir forbedra avhenger i hovedsak av deres egne anstrengelser for å øke produksjonen. Regjeringa gjør også mye for å hjelpe dem, den bygger vannreguleringsanlegg, gir dem jordbrukskreditter og så videre. Skatten på jordbruksprodukter medrekna produktene fra attåtnæringer, utgjør om lag 8 prosent av hele verdien av produksjonen til bøndene, og mange av attåtnæringene blir det ikke lagt skatt på. Staten kjøper korn til faste priser. I tillegg får staten bare en liten fortjeneste fra å bytte industrivarer med bøndernes jordbruksprodukter. Vi bruker ikke systemet med påbudt salg, som er handheva i Sovjetunionen. Vi prøver å klemme sammen prissaksa når det gjelder bytte av industrivarer for jordbruksvarer, istedenfor å utvide den som i Sovjetunionen. Det er en himmelvid forskjell mellom vår politikk og politikken i Sovjetunionen. Derfor kan en ikke si at vi har gjort «venstre»avvik i politikken på landsbygda.

Noen av de ledende kadrene i hæren klager på vegne av bøndene fordi de er påvirka av merknadene fra velstående mellombønder, rikbønder eller godseiere, som de kan ha hørt når de har besøkt hjembyen, eller fra slektninger som de har invitert på besøk til seg. I første halvdel av 1955 kom en god del partimedlemmer med slike klager. De stemte i med Liang Shu-ming og hans like, som om det bare var folk fra disse to holda som snakka for bøndene og forsto lidelsene deres. I deres øyne representerer ikke sentralkomiteen vår bøndene, det gjør heller ikke partikomiteene i provinsene, eller flertallet av partimedlemmene. En undersøkelse i Kiangsu-provinsen viser at på noen steder klaga over 30 prosent av kadrene på fylkes-, distrikts- og herredsnivå på vegne av bøndene. Den avslører også at de fleste av dem tilhører ganske velstående familier som har overskuddskorn til salgs. Det de kaller «lidelser» viser seg å bety det samme som å ha overskuddskorn. Og når de sier «hjelp bøndene» og «vis omsorg for bøndene», mener de å holde tilbake salg av overskuddskorn til staten. Hvem i all verden er det disse grinebiterne representerer? Ikke bondemassene, men et lite antall velstående bønder.

Når det gjelder anklagen om at vi har gjort høyreavvik i politikken vår i byene, ser det ut som om dette er tilfelle, for vi har tatt på oss å sørge for kapitalistene og betale dem faste renter i en periode på sju år.¹ Hva skal vi gjøre etter at de sju åra har gått? Det må vi avgjøre i samsvar med de forholda som rår da. Det er bedre å la saka stå åpen, det vil si, å

fortsette med å gi dem et visst beløp i faste renter. Til denne lave prisen kjøper vi denne klassen over til oss. Sentralkomiteen har vurdert denne politikken svært nøye. Som helhet har kapitalistene pluss de demokratene og de intellektuelle som står i samband med dem et ganske høyt kulturelt og teknisk kunnskapsnivå. Ved å kjøpe denne klassen over til oss, har vi fratatt dem den politiske kapitalen deres og fått dem til å holde kjeft. Måten å ta fra dem den politiske kapitalen deres på er å kjøpe dem over til oss og å sørge for at de får arbeid. På denne måten vil ikke den politiske kapitalen deres falle i hendene på dem, men på oss. Vi må frata dem hvert gram av den politiske kapitalen deres, og fortsette med å gjøre det til de ikke har en eneste smule igjen. Derfor kan heller ikke politikken vår i byene sies å ha vært et høyreavvik.

Politikken vår på landsbygda er riktig og det er også politikken vår i byene. Det er grunnen til at det ikke kan oppstå landsomfattende uroligheter som Ungarn-episoden her. I høyden kan et lite antall mennesker lage bråk her og der og skrike opp om et såkalt demokrati. Det er ikke noe skremmende ved stort demokrati. I dette spørsmålet er ikke jeg enig med en del kamerater blant dere, som ser ut til å være redde for det. Etter mitt syn bør dere for det første ikke bli redde om det skulle bli et stort demokrati, for det andre må dere analysere orda og handlingene til dem som går inn for det. De dårlige typene vil måtte si eller gjøre noe galt som bare vil avsløre og isolere dem, når de presser fram det såkalte store demokratiet sitt. Å få «tusener og titusener av folk skutt» — er dette måten å løse motsigelser i folket på? Kan dette vinne noen sympati fra flertallet av folket? «Ned med fascismen» og «sosialismen er på ingen måte overlegen» — krenker ikke dette grunnloven på skjendig vis? Kommunistpartiet og statsmakta under kommunistpartiets ledelse er revolusjonære og sosialismen er overlegen. Alt dette står i grunnloven og er godtatt av hele nasjonen. «Vi vil ha krig, ikke fred» — vel, det er bra! Så dere roper på krig, og likevel kan dere bare samle en liten flokk, et utilstrekkelig antall menn uten utdanna offiserer. Disse ungene er virkelig blitt gale! Skolen i Shihchiachuang holdt en diskusjon om de tre parolene som er nevnt ovafor. Av sytti representanter snakka bare et dusin for det, mens om lag femti sa nei. Så blei parolene diskutert blant fire tusen studenter. Ikke en eneste gikk inn for dem, så dusinet blei isolert. De ultrareaksjonære som satte fram og holdt fast ved disse parolene utgjorde bare en handfull. Om de ikke hadde reist parolen om stort demokrati og klint opp de plakaten overalt, ville vi fortsatt ikke ha visst hva de holdt på med. Straks de pressa på for å få et stort demokrati, blei de tatt. En god ting med Ungarn-episoden var at disse maurene i Kina blei lokka fram av hulla sine på denne måten.

I Ungarn velta det store demokratiet partiet, regjeringa og hæren, straks det blei satt i bevegelse. Dette vil ikke skje i Kina. Om en handfull skoleunger kan velte partiet, regjeringa og hæren vår ved å gi inntrykk av styrke må vi være tjukke i hue alle sammen. Vær derfor ikke redde for det store demokratiet. Om det blir uro, vil det hjelpe til å helbrede det betente såret, og det er en god ting. Vi var ikke redde for imperialismen før i tida og det er vi ikke nå heller. Og vi har aldri vært redde for Chiang Kai-shek. Skal vi nå være redde for det store demokratiet? Jeg mener at vi ikke bør være det. Om noen tyr til det han kaller det store demokratiet for å gå mot det sosialistiske systemet og for å prøve å styrte ledelsen i kommunistpartiet, skal vi utøve proletarietets diktatur over han.

Når det gjelder spørsmålet om de intellektuelle, er det i dag en tendens til å legge vekt på å skaffe dem arbeid på bekostning av det å omdanne dem, det er for mye av det første og for lite av det siste. Med innføringa av politikken med å la hundre blomster blomstre og hundre tankeretninger strides, har det vært en del tilbakeholdenhet med å omdanne intellektuelle. Hvorfor skal vi være tilbakeholdne med å omdanne intellektuelle og kjente demokratiske personer, når vi ikke har vært tilbakeholdne med å omdanne kapitalister?

La hundre blomster blomstre — jeg synes vi skal fortsette med å gjøre det. Noen kamerater mener at bare velluktende blomster skal få lov å blomstre og at giftig ugras ikke skal få lov å vokse. Denne innstillinga viser liten forståelse for politikken med å la hundre blomster blomstre og hundre tankeretninger strides. I det store og hele vil kontrarevolusjonære uttalelser sjølsagt bli forbudt. Men om de ikke blir satt fram i ei kontrarevolusjonær form, men i ei revolusjonær forkledning, vil dere måtte tillate dem. Det vil hjelpe oss til å se disse uttalelsene som det de er, og føre kamp mot dem. Det vokser to slags planter på åkrene, korn og ugras. Vi må luke hvert år, ja, flere ganger om året. Om dere sier at dere bare vil la velluktende blomster blomstre og ikke la noe giftig ugras gro, er det det samme som å si at dere bare vil la korn og ikke et eneste ugras vokse på åkrene. Dere kan godt si det, men den som har vært på åkrene, veit at om det ikke blir luka vil det bli massevis av ugras. Ugras er nyttig på en måte — når det blir pløyd ned kan det bli til gjødsel. Mener dere at det ikke er til noen nytte? Jo, det som er unyttig kan vendes til å bli nyttig. Bøndene må føre kamper mot ugraset i åkrene år ut og år inn, og det må også forfatterne, kunstnerne, kritikerne og professorene i partiet vårt gjøre mot ugraset på den ideologiske åkeren. Å si at noe er herda betyr at det har vært igjennom kamp. Om det gror ugras, luker vi det ut. Denne motsetninga i motsigelsen viser seg

stadig. Sjøl om tusen år fra nå vil det vokse ugras, og derfor må vi være forberedt på å føre kamp i så lang tid.

Kort sagt har vi hatt et hendelsesrikt år i 1956. Internasjonalt var det et år da Khrusjtsjov og Gomulka reiste stormer, og her i landet var det et år med svært intens sosialistisk omforming. Det er fortsatt hendelsesrikt nå, og alle slags ideer vil fortsette med å trenge seg på. Jeg håper at dere kamerater som er her, vil holde øynene åpne.

II. TALEN DEN 27. JANUAR

La meg nå ta opp en del punkter.

For det første må vi gi ei holdbar vurdering av hva vi har oppnådd. I revolusjonen og oppbygginga vår er det positive vi har oppnådd det viktigste, sjøl om det fins mangler og feil. Vi må ikke overdrive det vi har oppnådd, sjøl om det er mye, men om vi undervurderer det vil det føre til feil, kanskje tii og med til store feil. Dette spørsmålet blei avgjort på det andre plenumsrådet til den åttende sentralkomiteen. Men gjentatte henvisninger til det på denne konferansen viser at noen kamerater fortsatt ikke er overbevist. Særlig blant kjente demokratiske personer kommer det merknader som dette: «Dere sier alltid at det positive som er oppnådd er det vesentlige. Det løser ikke noe problem. Alle veit vel at det som er oppnådd er det vesentlige, men hva med manglene og feila?» Likevel er det virkelig det som er oppnådd som er det vesentlige. Om ikke dette blir slått fast vil folk miste motet. Fins det ikke folk som har mista motet når det gjelder den kooperative omforminga?

For det andre må det være helhetlig planlegging og allsidig omtanke, slik at vi sørger for alle. Dette har vært vår konsekvente politikk. Det var politikken vår i Yenan-dagene. I august 1944 hadde avisa Ta Kung Pao en leder der det sto «Ikke bygg eget kjøkken». Under Chungking-forhandlingene sa jeg til mannen som hadde ansvaret for Ta Kung Pao at jeg var helt enig med det han sa, forutsatt at generalissimus Chiang Kai-shek sørger for måltidene våre, for om han ikke gjorde det, hva annet kunne vi gjøre enn å bygge eget kjøkken? På den tida stilte vi Chiang Kai-shek overfor parolen om at det skulle sørges for alle. Nå styrer vi landet. Politikken vår er fortsatt en politikk med helhetlig planlegging og allsidig omtanke, slik at vi sørger for alle. Dette innbefatter å sørge

for alt personellet i hæren og regjeringa som Kuomintang etterlot seg. Sjøl de som flykta til Taiwan kan komme tilbake. Alle kontra-revolusjonære som ikke skal henrettes vil gå gjennom omdanning og få sjansen til å tjene til livets opphold. De demokratiske partiene vil bli opprettholdt og de vil leve sammen med oss ei lang tid, og medlemmene deres vil bli sørga for. Kort sagt vil vi ta oss av alle de 600 millioner menneskene i landet vårt. For eksempel tar vi oss av hele bybefolkninga og alle husholdningene på landsbygda som mangler korn, gjennom statsmonopolet for innkjøp og salg av korn. Eller ta for eksempel ungdommen i byene. Vi må ta oss av dem på en eller annen måte — de kan gå på skolen eller jobbe på en bondegård, i en fabrikk eller i et grenseområde. Det vil bli ytt hjelp til familier der ingen medlemmer er i arbeid, prinsippet vårt er å ikke la noen dø av sult. Alt dette faller innafør ramma av helhetlig planlegging og allsidig omtanke. Hva slags politikk er dette? Det er en politikk med å mobilisere alle positive krefter for å bygge sosialismen. Det er en strategisk politikk. Det er best å følge denne politikken, og det vil bli færre problemer. Denne ideen med helhetlig planlegging og allsidig omtanke må gjøres klar for alle.

Kamerat Ko Ching-shih sa at vi må utforske alle mulige framgangsmåter. Det er godt sagt, for vi må utforske alle mulige måter å overvinne vanskene på. Denne parolen må bli spredd. Vanskene vi står overfor er ikke særlig store og teller ikke så mye! Er ikke situasjonen i alle fall bedre nå enn under den lange marsjen? Da måtte vi klatre opp på snødekte fjell og traske gjennom sumpland. Etter at vi kryssa Tatu-elva på den lange marsjen var spørsmålet hvilken veg vi skulle gå. Nordover var det ikke noe annet enn høye fjell og svært få innbyggere. På den tida oppfordra vi folk til å overvinne vanskene på tusen måter og med hundre påfunn. Hva mener vi med tusen måter og hundre påfunn? Tusen måter betyr 999 måter pluss en, og hundre påfunn betyr 99 påfunn med ett i tillegg. Hittil har dere foreslått svært få måter eller påfunn. Hvor mange måter eller påfunn har hver av provinsene og de sentrale departementene kommet med? Utforsk alle mulige framgangsmåter så vil vanskene bli overvunnet.

For det tredje, den internasjonale situasjonen. I Midt-Østen fikk vi episoden med Suez-kanalen. En mann som het Nasser nasjonaliserte kanalen og en annen som het Eden sendte en invasjonshær, og like i hælene på han kom en tredje som het Eisenhower, som bestemte seg for å drive britene ut og ha stedet helt for seg sjøl. Det britiske borgerskapet som før var mestre i intrigemakeri og manøvrer, er en klasse som best veit når de skal inngå kompromiss. Men denne gangen forkludra de det og lot Midt-Østen falle i hendene på amerikanerne. For en enorm feil!

Kan en finne mange slike feil i historia til det britiske borgerskapet? Hva kommer det av at de mista hodet denne gangen og gjorde en slik feil? Fordi presset fra USA var for stort, og de mista sjølkontrollen i sin iver etter å ta tilbake Midt-Østen og stoppe USA. Retta Storbritannia spydodden først og fremst mot Egypt? Nei. De skritta Storbritannia tok var retta mot USA, akkurat som de skritta USA tok var retta mot Storbritannia.

Ut fra denne hendinga kan vi sette fingeren på brennpunktet i kampen i verden i dag. Motsigelsen mellom de imperialistiske landa og de sosialistiske landa er uten tvil svært tilspissa. Men de imperialistiske landa tevler nå med hverandre om kontrollen over forskjellige områder under dekke av å gå mot kommunismen. Hvilke områder tevler de om? Områder i Asia og Afrika som er befolka av 1 000 millioner mennesker. I øyeblikket samler striden deres seg om Midt-Østen, et område av stor strategisk betydning, og særlig om Egypts Suezkanalsone. I Midt-Østen er det to slags motsigelser, og tre slags krefter er i konflikt. De to slags motsigelser er: for det første motsigelsene mellom forskjellige imperialistmakter, det vil si mellom USA og Storbritannia og mellom USA og Frankrike, og for det andre motsigelsene mellom imperialistmaktene og de undertrykte nasjonene. De tre slags kreftene er: for det første USA, den største imperialistmakta, for det andre Storbritannia og Frankrike, annenrangs imperialistmakter, og for det tredje de undertrykte nasjonene. I dag er Asia og Afrika de viktigste områdene imperialistene tevler om. Det er oppstått nasjonale uavhengighetsbevegelser i disse områdene. Metodene USA tar i bruk er noen ganger voldelige og noen ganger ikke-voldelige, og dette er det spillet som de spiller i Midt-Østen.

Konflikten mellom dem er til fordel for oss. Vi, de sosialistiske landa, må følge en politikk som går ut på å konsolidere oss og ikke gi fra oss en eneste tomme av landet vårt. Vi vil kjempe mot alle som prøver å få oss til å gjøre det. Det er her vi trekker linja, og bak den kan de få lov til å krangle seg imellom. Skal vi si noe eller skal vi ikke gjøre det? Jo, vi skal si noe. Vi skal avgjort støtte de anti-imperialistiske kampene som folket i Asia, Afrika og Latin-Amerika fører og de revolusjonære kampene som folket fører i alle land.

Når det gjelder forholdet mellom imperialistlanda og oss så «er de hos oss og vi er hos dem». Vi støtter folkets revolusjon i landa deres, og de driver undergravingsvirksomhet i vårt land. Vi har våre folk midt blant dem, det vil si kommunistene, de revolusjonære arbeiderne, bøndene og intellektuelle og de progressive i landa deres. De har sine folk midt blant oss, og i Kina for eksempel har de mange folk fra borgerskapet og de

demokratiske partiene, og også fra godseierklassen, inne hos oss. I øyeblikket ser det ut som om disse folka oppfører seg ordentlig og ikke lager bråk. Men hva vil de gjøre om det blir sluppet ei atombombe over Peking? De kommer ikke til å gjøre opprør? Det er svært tvilsomt. Det er enda mer tvilsomt når det gjelder de forbryterne som nå blir omforma gjennom arbeid, de bandelederne som skapte uro i den skolen i Shih-chiachung, og den høyskolestudenten i Peking som ville få tusener og titusener av folk skutt. Vi må trekke dem til oss og omforme godseierne og kapitalistene til arbeidende mennesker. Dette er også en strategisk politikk. Det tar svært lang tid å avskaffe klassene.

Kort sagt vurderer vi fortsatt den internasjonale situasjonen slik at konflikten mellom de imperialistiske landa som tevler om kolonier, er den største motsigelsen. De prøver å dekke over motsigelsene seg i mellom ved å gjøre et stort nummer av motsigelsene sine til oss. Vi kan gjøre oss nytte av motsigelsene deres, mye kan gjøres i samband med det. Dette er en viktig sak i utenrikspolitikken vår.

Nå noen ord om forholdet mellom Kina og USA. Vi har kopiert opp og delt ut Eisenhowers brev til Chiang Kai-shek til dere. Etter mitt syn er meninga med dette brevet å helle kaldt vann i blodet på Chiang Kai-shek og så pumpe litt mot inn i han. Brevet snakker om nødvendigheten av å holde hodet kaldt og ikke være impulsiv, det betyr å ikke gripe til krig, men å stole på De forente nasjoner. Det er å helle kaldt vann i blodet på han. For Chiang Kai-shek er virkelig blitt temmelig impulsiv. For å pumpe mot inn i Chiang Kai-shek sier Eisenhower at han vil fortsette politikken med den harde linja overfor kommunistene, og setter sin lit til at det bryter ut uro midt iblant oss. Som Eisenhower ser det er det allerede brutt ut uro og kommunistene kan ikke stoppe den. Nåvel, alle har sin egen måte å se tingene på.

Jeg mener fortsatt at det er best at vi venter med å opprette diplomatiske forbindelser med De forente stater noen år. Dette vil være til større fordel for oss. Sovjetunionen oppretta diplomatiske forbindelser med De forente stater sytten år etter Oktoberrevolusjonen. I 1929 brøt det ut ei verdensomspennende økonomisk krise, som varte ut 1933. I 1933 kom Hitler til makta i Tyskland og Roosevelt i De forente stater. Og det var først da det blei oppretta diplomatiske forbindelser mellom Sovjetunionen og De forente stater. Det vil sannsynligvis bli etter den tredje femårsplanen vår at vi vil opprette diplomatiske forbindelser med De forente stater, det vil si, atten år eller til og med mer etter frigjøringsdagen. Vi har ikke noe hastverk med å innta plassen vår i De forente nasjoner, akkurat som vi ikke har hastverk med å opprette diplomatiske forbindelser med De forente stater. Vi velger denne

politikken for å ta fra De forente stater så mye politisk kapital som mulig og for å stille det i et dårlig lys og i ei isolert stilling. Dere stenger oss ute fra De forente nasjoner og vil ikke opprette diplomatiske forbindelser med oss. Det er greit, men jo lenger dere holder igjen, jo mer vil dere skylde oss. Jo lenger dere holder igjen, desto dårligere lys vil dere komme i og desto mer isolert vil dere bli, i deres eget land og overfor verdensopinionen. En gang sa jeg til en amerikaner i Yenan at De forente stater kan fortsette med å nekte å anerkjenne regjeringa vår i hundre år, men jeg tviler på om dere kan nekte å anerkjenne den i det etthundreogførste. En dag må De forente stater opprette diplomatiske forbindelser med oss. Når amerikanerne så kommer til Kina og ser seg om, vil de finne ut at det er for seint å angre. For dette landet som heter Kina vil ha blitt svært annerledes, med huset sitt reingjort og «de fire skadedyra» utrydda. De vil ikke finne mange venner her, og de vil ikke kunne gjøre særlig mye her, sjøl om de sprer noen få basiller.

Sia 2. verdenskrig har de kapitalistiske landa vært svært ustabile og i alvorlig opprør og det er utbredt engstelse blant folka deres. Det er engstelse i alle land, også i Kina. Men det er i alle fall mindre her. Sett dere inn i saka og se hvem som i virkeligheten er redd for hvem — er det de sosialistiske landa som er redd for de imperialistiske, og da først og fremst USA, eller er det omvendt? Jeg mener det er redsel på begge sider. Spørsmålet er hvilken side som er mest redd for den andre? Jeg er tilbøyelig til å tru at imperialistene er reddere for oss. Det kan være en viss fare i å komme med ei slik vurdering, det vil si, folka våre kan gå og legge seg alle sammen og sove tre dager til ende. Derfor må vi rekne med to muligheter. I tillegg til den fordelaktige muligheten er det en ufordelaktig en, og det er at imperialistene kan gå berserk. De har onde hensikter og er alltid ute etter å lage vansker. I dag er det sjølsagt ikke så lett for dem å starte en ny verdenskrig, for de må tenke over følgene.

Nå noen få ord om forholda mellom Kina og Sovjet. Etter mitt syn vil det måtte bli krangel. La ingen innbille seg at det ikke forekommer noe krangel mellom kommunistpartier. Hvordan kan en unngå å krangle i en verden som vår? Marxisme er en krangle-isme, for den dreier seg om motsigelser og kamper. Det er alltid motsigelser til stede, og der det er motsigelser er det kamper. Nå er det noen motsigelser mellom Kina og Sovjetunionen. Måten de tenker på, måten de gjør ting på og de tradisjonelle vanene deres er forskjellige fra våre. Derfor må vi arbeide med dem. Jeg sier alltid at vi må arbeide med kameratene våre. Noen folk sier at fordi de er kommunister, så burde de være like bra som vi er, så hvorfor er det nødvendig med slikt arbeid? Å arbeide med folk betyr å gjøre enhetsfrontsarbeid, å arbeide med de kjente demokratiske per-

sonene, men hvorfor med kommunister? Det er galt å se på saka på denne måten. Det er ulike meninger innafor kommunistpartiet sjøl. Noen folk har slutta seg til partiet organisatorisk, men ideologisk trenger de fortsatt å bli korrigert. Og sjøl blant gamle kadrer er det noen som ikke snakker det samme språket som vi snakker. Derfor er det ofte nødvendig å ha fortlurige samtaler, rådslå med dem enkeltvis eller kollektivt og holde møter mer enn en gang for å hjelpe folk med å rette på tenkninga si.

Etter mi mening er omstendigheter mektigere enn enkeltpersoner, sjøl høye tjenestemenn. Omstendighetenes makt vil gjøre det umulig for disse sribukkelementene i Sovjetunionen å komme noen veg om de fortsetter å kjøre fram stormaktssjåvinismen sin. Politikken vår for tida er fortsatt å hjelpe dem ved å diskutere sakene ansikt til ansikt med dem. Da delegasjonen vår dro til Sovjetunionen denne gangen, kom vi straks til saka i ei rekke spørsmål. Jeg sa til kamerat Chou En-lai på telefonen at disse folka er forblinda av de materielle vinningene sine og den beste måten å ta seg av dem på er å gi dem ei god skyllebøtte. Hva er de materielle vinningene deres? Ikke noe annet enn 50 millioner tonn stål, 400 millioner tonn kull og 80 millioner tonn jordolje. Er dette mye? Slett ikke. Men de blir stormannsgale ved synet av såpass mye. For noen kommunister! For noen marxister! Jeg mener at om dere ganger det med ti eller til og med hundre, vil det fortsatt ikke være særlig mye. Alt dere har gjort er å utvinne noe fra jorda, gjøre det til stål og lage noen biler, fly og jeg veit ikke hva. Hva er det som er så bemerkelsesverdig med det? Likevel lar dere dette bli en så tung byrde på skuldrene deres at dere til og med kaster vrak på revolusjonære prinsipper. Er ikke det å være forblinda av materielle vinninger? En kan også bli forblinda av materielle vinninger om en får ei høy stilling. Å bli førstesekretær er en slags materiell vinning som også har lett for å gjøre en stormannsgal. Når en mann blir for stormannsgal, må vi skjelle han skikkelig ut på en eller annen måte. Denne gangen holdt ikke kamerat Chou En-lai på formene i Moskva, han tok dem for seg, og følgelig holdt de et svare leven. Det er bra å ordne opp i ting ansikt til ansikt. De prøvde å påvirke oss og vi prøvde å påvirke dem. Men vi gikk ikke rett på sak i alle spørsmål, vi spilte ikke alle korta våre, men hadde noen i reserve. Det vil alltid være motsigelser. Så lenge som situasjonen er noenlunde holdbar, kan vi leite etter en felles grunn og holde tilbake noen uenigheter, for å ta dem opp seinere. Om de står fast på å få det som de vil, vil vi før eller seinere måtte trekke alt fram i lyset.

Når det gjelder oss, må vi ikke bruke store ord i den eksterne propagandaen vår. Vi må alltid være beskjedne og forsiktige, og må, for

å si det slik, stikke halen mellom beina. Vi må fortsette med å lære av Sovjetunionen. Men vi må velge ut det vi skal lære, vi må bare lære det som er framskredent og ikke det som er tilbakeliggende. Med omsyn til det som er tilbakeliggende, så er det en annen måte å lære på — bare ikke gjør det. Når det gjelder feila deres, kan vi unngå å gjenta dem om vi kjenner til dem. Når det gjelder de av sakene deres som er nyttige for oss, må vi for all del lære dem. Vi skal lære det som er nyttig fra alle land i verden. En bør dra overalt for å leite etter kunnskap. Det ville bli ensformig å dra bare ett sted.

La for det fjerde hundre blomster blomstre og hundre tankeretninger strides. Denne politikken blei satt fram etter at den kontrarevolusjonære Hu Feng-klikken blei slått tilbake. Jeg trur fortsatt at den er riktig, for den er i samsvar med dialektikken.

Om dialektikken sa Lenin: «Kort sagt kan dialektikken defineres som læra om motsetningenes enhet. Dette griper kjernen i dialektikken, men det krever forklaringer og utvikling.»² Det er vår oppgave å forklare og utvikle læra. Den trenger å bli forklart, og hittil har vi gjort for lite. Og den trenger å bli utvikla. Med de rike erfaringene vi har i revolusjon bør vi utvikle denne læra. Lenin sa også: «Motsetningenes enhet (sammenfall, identitet, lik handling) er betinga, midlertidig, forbigående, relativ. Kampen mellom motsetninger som gjensidig utelukker hverandre, er absolutt, akkurat som utvikling og bevegelse er absolutt.»³ Ut fra denne oppfatninga har vi lagt fram politikken med å la hundre blomster blomstre og hundre tankeretninger strides.

Sannhet står i motsetning til falskhet og utvikler seg i kamp med den. Det vakre står i motsetning til det stygge, og utvikler seg i kamp med det. Det samme gjelder godt og ondt. Det vil si gode gjerninger og gode folk står i motsetning til onde gjerninger og onde folk og utvikler seg i kamp med dem. Kort sagt står velluktende blomster i motsetning til giftig ugras og utvikler seg i kamp med det. Det er en farlig politikk å forby folk å komme i kontakt med det falske, stygge og fiendtlige, med idealisme og metafysikk og med sludderet til Konfucius, Lao Tzu og Chiang Kai-shek. Det vil føre til åndelig forfall, og enspora tankegang, og folk vil ikke være forberedt på å stå ansikt til ansikt med verden og møte utfordringer.

I filosofien danner materialisme og idealisme en enhet av motsetninger og kjemper med hverandre. Det samme er tilfelle med et annet motsetningspar, dialektikk og metafysikk. Når en snakker om filosofi kan en aldri klare seg uten disse to par motsetninger. I Sovjetunionen vil de ikke ha noe å gjøre med slike «par» nå, de går heller inn for «enkeltting». De sier at det bare vokser velluktende blomster der og ikke giftig

ugras og nekter for at det fins idealisme og metafysikk i et sosialistisk land. Idealisme, metafysikk og giftig ugras fins i virkeligheten i alle land. I Sovjetunionen er det mye giftig ugras som står fram under navn av velluktende blomster, og mange tåpelige utsagn bærer merkelappen materialisme eller sosialistisk realisme. Vi erkjenner åpent kampen mellom materialisme og idealisme, mellom dialektikk og metafysikk og mellom velluktende blomster og giftig ugras. Denne kampen vil alltid fortsette og vil bevege seg et skritt framover på hvert trinn.

Om dere, kamerater som er her, allerede kjenner materialismen og dialektikken, vil jeg gjerne rå dere til å utfylle kunnskapen deres med en del studier av motsetningene til materialisme og dialektikk, det vil si idealisme og metafysikk. Dere må lese Kant og Hegel og Konfucius og Chiang Kai-shek, som er negative saker alt sammen. Om dere ikke veit noe om idealisme og metafysikk, om dere aldri har ført noen kamper mot dem, vil ikke materialismen og dialektikken deres være solid. Manglene ved noen av partimedlemmene og de intellektuelle er akkurat det at de veit for lite om de negative sakene. Etter å ha lest noen få bøker av Marx, gjentar de bare det som står i dem, og det er nokså ensformig å høre på dem. Talene og artiklene deres er ikke overbevisende. Om dere ikke studerer de negative sakene, vil dere ikke bli i stand til å tilbakevise dem. Verken Marx eller Engels eller Lenin var sånn. De anstrengte seg mye for å lære og studere alle slags saker, både fra nåtida og fortida, og lærte andre folk å gjøre det samme. Marxismens tre bestanddeler blei til mens de studerte, såvel som førte kamp mot, slike borgerlige saker som tysk klassisk filosofi, engelsk klassisk politisk økonomi og fransk utopisk sosialisme. Her var ikke Stalin så bra. På hans tid blei for eksempel tysk klassisk idealistisk filosofi framstilt som en reaksjon fra det tyske aristokratiet på den franske revolusjonen. Denne konklusjonen fornektet den tyske klassiske idealistiske filosofien fullstendig. Stalin fornektet tysk militærvitenskap og hevdet at den ikke lenger var til nytte og at bøker av Clausewitz⁴ ikke lenger skulle leses ettersom tyskerne var slått.

Stalin hadde en god del metafysikk i seg og han lærte mange mennesker å følge metafysikken. I *Sovjetunionens Kommunistiske Partis (bolsjevikene) historie, Kort framstilling*, sier Stalin at den marxistiske dialektikken har fire hovedtrekk. Som det første trekket snakker han om det gjensidige sambandet mellom ting, som om alle ting tilfeldigvis var knytta sammen uten noen som helst grunn. Hvilke ting er det så som er knytta sammen? Det er de to sidene som står i motsetning til hverandre i en ting, som er knytta sammen. Alt har to sider som står i motsetning til hverandre. Som det fjerde trekket snakker han om den indre

motsigelsen i alle ting, men så tar han bare for seg kampen mellom motsetningene, uten å si noe om enheten mellom dem. Ifølge den grunnleggende loven i dialektikken, motsetningenes enhet, er det samtidig kamp og enhet mellom motsetningene, som både utelukker hverandre gjensidig og er knytta sammen med hverandre og som under bestemte vilkår blir omforma til hverandre.

Synspunktet til Stalin blir gjenspeilt under oppslagsordet «identitet» i *Kort filosofisk ordbok*, fjerde utgave, som blei utarbeidd i Sovjetunionen. Der blir det sagt: «Det kan ikke være noen identitet mellom krig og fred, mellom borgerskap og proletariat, mellom liv og død og andre liknende foreteelser fordi de er i grunnleggende motsetning til hverandre og utelukker hverandre gjensidig.» Med andre ord er det ikke noen identitet, i den marxistiske betydninga av det, mellom disse foreteelsene som er i grunnleggende motsetning til hverandre. Det er snarere slik at de bare utelukker hverandre gjensidig og de er ikke knytta sammen og de kan ikke bli omforma til hverandre under bestemte vilkår. Denne tolkninga er helt og holdent gal.

Som de ser det er krig krig og fred er fred, og de to utelukker hverandre gjensidig og er helt uten sammenheng med hverandre, og krig kan ikke forandres til fred og heller ikke fred til krig. Lenin siterte Clausewitz: «Krig er fortsettelsen av politikken med andre midler.»⁵ Kamp i fredstid er politikk, det er også krig, sjøl om det blir brukt visse spesielle midler. Krig og fred utelukker hverandre gjensidig begge to, og er knytta sammen og de kan bli omforma til hverandre under bestemte vilkår. Om ikke det brygger opp til krig i fredstid, hvordan kan det da være mulig at den plutselig bryter ut? Om ikke det brygger opp til fred i krigstid, hvordan kan det plutselig bli fred?

Om ikke liv og død kan bli omforma til hverandre, kan dere da være så snill å fortelle meg hvor det levende kommer fra? Til å begynne med var det bare livløs masse på jorda, og levende ting blei ikke til før seinere, da de blei omforma fra livløs masse, det vil si død masse. Alt levende gjennomgår en stoffskifteprosess. Det vokser, formerer seg og går til grunne. Så lenge livet utvikler seg, tar liv og død del i en uavbrutt kamp og blir hele tida omforma til hverandre.

Om ikke borgerskapet og proletariatet kan omforme seg til hverandre, hvordan kan det da ha seg at proletariatet, gjennom revolusjon, blir de som styrer og borgerskapet blir de som blir styrt? For eksempel sto vi i rak motsetning til Chiang Kai-sheks Kuomintang. Som et resultat av den gjensidige kampen og den gjensidige utelukkelsen av de to motsatte sidene skjedde det ei forandring i stillinga vår og i stillinga deres. Det vil si de forandra seg fra å være de som styrte til å bli de som blir styrt,

mens vi forandra oss fra å være de som blei styrt til å være de som styrer. De som flykta til Taiwan utgjorde bare en tidel av Kuomintang, de som blei igjen på fastlandet utgjorde ni tideler. De siste blir omdanna av oss. Dette er et tilfelle av motsetningenes enhet under nye forhold. Når det gjelder den ene tidelen som har dratt til Taiwan er vårt forhold til dem fortsatt en enhet av motsetninger, og de vil også bli omforma gjennom kamp.

Stalin så ikke sambandet mellom kampen mellom motsetningene og motsetningenes enhet. Noen mennesker i Sovjetunionen er så metafysiske og sta i tenkninga si at de trur ei sak må være enten det ene eller det andre, og nekter å anerkjenne motsetningenes enhet. Derfor blir det gjort politiske feil. Vi holder oss til begrepet om motsetningenes enhet og bruker politikken med å la hundre blomster blomstre og hundre tankeretninger strides. Når velluktende blomster blomstrer, vil dere nødvendigvis finne at det vokser giftig ugras. Dette er ikke noe å være redd for, under bestemte vilkår kan det til og med vendes til en god ting.

Noen foreteelser kan ikke unngås på et bestemt tidspunkt, og etter at de er kommet fram vil det bli funnet en måte å ta seg av dem på. Før blei det, for eksempel, gjennomført streng kontroll med skuespillrepertoaret, og det ene eller det andre stykket blei forbudt. Straks forbudet blei oppheva dukka alle slags stykker om spøkelser og uhyrer opp på scenen, som *Historia om den svarte kulpen som det spøkte i* og *Tordengudens hevsn*. Hva synes dere om denne foreteelsen? Jeg synes at det er bare bra at de kommer fram. Mange folk har aldri sett spøkelser og uhyrer på scenen, og når de ser disse stygge bildene, vil de forstå at det blir satt opp ting som ikke burde settes opp. Så vil disse skuespillene bli kritisert, forandra eller forbudt. Noen sier at noen få lokale operaer er så ille at sjøl ikke lokalbefolkninga liker dem. Jeg synes det er helt i orden å sette opp noen av dem. La praksis avgjøre om de kan overleve og hvor stort publikum de vil trekke til seg, så ha ikke hastverk med å forby dem.

Vi har nå bestemt oss for å øke opplaget av Nyheter til etterretning fra 2 000 til 400 000, på denne måten kan folk både innafor og utafor partiet lese det. Dette er et tilfelle med at et kommunistparti sprer ei avis for imperialismen, ettersom avisa til og med inneholder reaksjonære uttalelser som bakvasker oss. Hvorfor gjør vi dette? Hensikten er å legge fram giftig ugras og det som er umarxistisk og det som er anti-marxistisk for kameratene våre, for massene og de kjente demokratiske personene, sånn at de kan bli herda. Ikke lås ned disse tingene, for da vil de bli farlige. På denne måten er framgangsmåten vår forskjellig fra Sovjetunionens. Hvorfor er det nødvendig med vaksinasjon? En mann får

en virus innpoda i kroppen på kunstig måte, for å føre «bakteriologisk krigføring» mot han. Slik at han skal få motstandskraft. Når vi offentliggjør Nyheter til etterretning og annet negativt læremateriell er det «vaksinering» for å øke den politiske motstandskrafta til kadrene og massene.

Skadelige utsagn må tilbakevises kraftig og i god tid. Ei sånn sak er artikkelen «Om det uunngåelige» som sto i Folkets Dagblad. Den hevder at det ikke er uunngåelig at vi gjør feil i arbeidet vårt og at vi bruker ordet «uunngåelig» som en unnskyldning for disse feila. Dette er et skadelig utsagn. Kanskje artikkelen ikke burde ha vært offentliggjort. Etersom den blei offentliggjort, burde vi ha forberedt oss på å møte utfordringa med ei tilbakevisning i rett tid. I revolusjonen og oppbygginga vår er i alle fall noen feil uunngåelige, det har tidligere erfaring bevist. Artikkelen «Mer om den historiske erfaringa til proletariatets diktatur» tar nettopp opp ei viktig sak som er uunngåelig. Hvem blant kameratene våre ønsker å gjøre feil? Feil blir ikke erkjent før etter at de er gjort, og til å begynne med rekner alle seg for å være 100 prosent marxistiske. Sjølsagt må vi ikke tenke at ettersom feil er uunngåelige spiller det ingen rolle om vi gjør noen. Likevel må det innrømmes at det er absolutt umulig å ikke gjøre noen feil i arbeidet vårt. Det gjelder å gjøre færre og mindre feil.

Vi må absolutt overvinne dårlige strømninger i samfunnet. Enten det er i partiet, blant kjente demokratiske personer eller blant studenter, må vi absolutt overvinne dårlige strømninger, det vil si feil som ikke bare noen få enkeltpersoner har, men som har utvikla seg til strømninger. Måten å gjøre dette på er gjennom diskusjon. Så lenge diskusjonen er overbevisende er det mulig å overvinne dårlige strømninger. Om den ikke er overbevisende og en bare bruker noen få fordømmende ord, vil disse strømningene bli verre og verre. Der det dreier seg om hovedspørsmål, må en gjøre fullstendige forberedelser og vi må offentliggjøre fullt ut overbevisende gjendrivelsler når seieren er sikra. Partisekretærene må sjøl ha tilsyn med avisene og skrive artikler.

Av de to motsatte sidene som kjemper mot hverandre i en enhet, må den ene være den viktigste og den andre må være underordna. I vår stat som er et proletariatets diktatur, må giftig ugras sjølsagt ikke få lov å spre seg uten hindring. Enten det er i partiet eller i ideologiske eller i literære og kunstneriske kretser, må vi stri for å sikre at de velluktende blomstene og marxismen har hovedstillinga og den framherskende stillinga. Giftig ugras og det som er umarxistisk og anti-marxistisk må holdes i ei underordna stilling. På en måte kan forholdet mellom de to sammenliknes med forholdet mellom kjernen og elektronene i et atom.

Et atom har to deler, kjernen og elektronene. Kjernen er svært liten men svært tung. Elektronene er svært lette, faktisk veier et elektron bare om lag 1/1800 av det den letteste kjernen veier. Kjernen i et atom kan også spaltes, men kreftene som binder den sammen er sterkere. Elektronene er i en viss grad skyldige i «liberalisme», ettersom noen går og andre kommer. Forholdet mellom kjernen og elektronene i et atom er også en enhet av motsetninger, det ene er den viktigste sida og det andre er den underordna sida. Om vi ser det fra dette synspunktet, er politikken med å la hundre blomster blomstre og hundre tankeretninger strides gunstig, ikke skadelig.

For det femte, spørsmålet om uro. I et sosialistisk samfunn byr det at et lite antall mennesker skaper uro på et nytt problem som det er vel verdt å granske.

Alt i samfunnet er en enhet av motsetninger. På samme måte er et sosialistisk samfunn en enhet av motsetninger. Denne enheten av motsetninger fins både innafor folkets rekke og mellom oss og fienden. Den grunnleggende årsaka til at noen få mennesker fortsatt skaper uro i landet vårt er at det fortsatt fins alle slags motsatte sider, positive og negative, i samfunnet. Det fins også motsatte klasser, motsatte mennesker og motsatte meninger.

I det vesentlige har vi fullført den sosialistiske omforminga av eiendommen over produksjonsmidlene. Men borgerskapet fins fortsatt, og det gjør også godseierne og rikbøndene, lokale tyranner og kontra-revolusjonære. De er klassene som er fratatt eiendommene sine og de blir undertrykt av oss. De bærer på hat og mange av dem vil gi det fritt utløp ved første høve. På den tida da Ungarn-episoden fant sted håpa de at Ungarn ville bli styrta ut i kaos, og helst at Kina ville det også. Det er klasseinstinkt deres.

De merkelige uttalelsene fra noen kjente demokratiske personer og professorer står også i motsetning til våre syn. De preker idealisme, mens vi fremmer materialisme. De sier at kommunistpartiet ikke er i stand til å rettleie vitenskapen, at det ikke er noe overlegent ved sosialismen, og at kooperativ omforming er en veldig dårlig ting. Men vi sier at kommunistpartiet har evnen til å rettleie vitenskapen, at sosialismen er overlegen og at kooperativ omforming er utmerka.

Blant studentene er det også en god del som står i motsetning til oss. Ettersom de fleste av dagens høyskolestudenter kommer fra utbytter-klasserfamilier, er det ikke noe rart at noen av dem står mot oss. Sånne folk fins i Peking, Shihchiachuang og andre steder.

Det er visse personer i samfunnet som bakvasker partikomiteene våre i provinsene, og kaller dem «mumier». Er de mumier? Etter mitt syn er

de slett ikke døde, så hvordan kan de være mumier? Disse folka bakvasker partikomiteene våre i provinsene og kaller dem mumier, vi sier at de ikke er det, og de to meningene står i motsetning til hverandre.

Vi finner også motsatte syn innafor partiet vårt. For eksempel fins det to motsatte syn, for og imot, om SUKPs tjuende kongress, som kvitta seg med Stalin med ett slag. Det oppstår stadig meningsforskjeller innafor partiet. Ikke før har vi nådd enighet, så reiser det seg nye meningsforskjeller i løpet av en måned eller to.

Når det gjelder måten mennesker tenker på, står subjektivisme og det å søke sannheten gjennom kjensgjerninger i motsetning til hverandre. Jeg tror det alltid vil finnes subjektivisme. Vil det ikke finnes spor av subjektivisme ti tusen år fra nå? Det trur jeg.

Det fins motsatte sider i en fabrikk, i et jordbrukskooperativ, i en skole, i en organisasjon eller i en familie, kort sagt, overalt og alltid. Derfor vil det oppstå uro som er forårsaka av et lite antall personer i samfunnet hvert år.

Bør vi være redde for uroligheter, eller bør vi ikke det? Vi kommunister har aldri vert redde for imperialismen, for Chiang Kai-sheks Kuomintang, for godseierklassen eller for borgerskapet, og det ville virkelig være rart om vi nå skulle være redde for studenter som lager uro eller bønder som reiser bråk i et kooperativ! Bare Tuan Chi-jui og Chiang Kai-shek var redde for massenes uro. Noen folk i Ungarn og i Sovjetunionen er også redde. Vi må ta ei aktiv og ikke ei passiv holdning til uroligheter som et lite antall mennesker lager, det vil si vi må ikke være redde for dem, men vi må være forberedt på dem. Det er ikke noen løsning å være redd. Jo reddere dere er, jo mer vil spøkelsene plage dere. Dere vil ikke komme på defensiven om dere ikke er redde for uro og er mentalt forberedt på det. Jeg mener vi må være forberedt på større episoder. Om dere er forberedt på denne måten, kan det hende at det ikke kommer noen slike episoder, men om dere ikke er det, vil det bli uro.

Når en ting utvikler seg, er det bare to muligheter, enten en god eller en dårlig en. Vi må rekne med begge når vi tar oss av de internasjonale problemene og problemene våre hjemme. Dere sier at dette vil bli et år med fred, ja, kanskje det vil bli det. Men det vil ikke være bra å bygge arbeidet sitt på denne vurderinga, dere bør heller bygge det på den forutsetninga at det verste kan skje. Internasjonalt ville det verste være at det bryter ut en verdenskrig og at det blir sluppet atombomber. Innenlands vil det i høyden bli landsomspennende opptøyer, eller en «ungarsk episode», med flere millioner mennesker som reiser seg mot oss, som okkuperer noen få hundre fylker og rykker fram mot Peking.

Alt vi ville trenge å gjøre da ville være å dra tilbake til Yenan, der vi kom fra. Vi har alt bodd i Peking i sju år, og hva om det blir krevd av oss at vi reiser tilbake til Yenan i det åttende? Ville vi alle klage over det vi hadde tapt og gråte så hjertet ville breste? Sjølsagt har vi ikke tenkt å reise tilbake til Yenan nå, for å «gjøre en skinnmanøver og snu hesten rundt for å trekke seg tilbake». På den sjuende kongressen sa jeg at vi måtte forutse sytten vansker. Blant dem tusen li uttørka jord, alvorlige naturkatastrofer, hungersnød og tap av alle fylkeshovedstedene. Det er fordi vi alltid har rekna med dette, at initiativet alltid har vært i våre hender. Nå når vi har erobra statsmakta, må vi fortsatt forutse de verste mulighetene.

I noen tilfeller var det byråkrati og subjektivisme fra ledelsens side og feil i den politiske eller økonomiske politikken vår som var skyld i at det oppsto uro fra et lite antall folk. I andre tilfeller skyldtes de ikke at politikken vår, men arbeidsmetoden vår var feilaktig. Den var for stivbeint. Det at det fantes kontrarevolusjonære og dårlige elementer var en annen faktor. Det er umulig å unngå helt at et lite antall folk lager uro. Dette er enda et eksempel på at noe er uunngåelig. Men så lenge vi ikke gjør alvorlige feil i den politiske linja, vil vi ikke få store landsomfattende uroligheter. Sjøl om de inntreffer på grunn av slike feil, tror jeg de vil stilne raskt, og ikke føre til undergang for nasjonen. Sjølsagt er det fortsatt mulig at forløpet til historia vil snu i noen grad og gå litt bakover, om vi ikke gjør arbeidet vårt bra. Revolusjonen i 1911 lei tilbakeslag. Etter at den hadde avsatt keiseren, kom først en annen keiser og så krigsherrene inn på scenen. Problemer fører til revolusjon og etter revolusjonen dukker det opp andre problemer. Om det flammer opp ei stor landsomfattende uro, er jeg sikker på at massene og lederne deres, kanskje vi sjøl eller kanskje andre, avgjort vil stå fram og ordne opp i situasjonen. Gjennom ei sånn stor uro vil landet vårt stå fram desto sterkere, etter at byllen har sprukket. Uansett hva som skjer vil Kina gå videre fram.

Når det gjelder et lite antall mennesker som lager uro, oppmuntrer vi for det første ikke til det, og for det andre, om noen mennesker absolutt vil lage uro, så la dem gjøre det. Grunnloven vår gir frihet til å gå i tog og til å demonstrere, og sjøl om den ikke gir frihet til å streike, forbyr den det heller ikke, så det å streike krenker ikke grunnloven. Om noen mennesker ønsker å sette i gang en streik eller legge fram et bønneskift og dere hardnakka forsøker å hindre dem, er det ikke bra. Etter mi mening kan enhver som vil lage bråk få gjøre det så lenge han måtte ønske, og om ikke en måned er nok kan han fortsette i to. Kort sagt må ikke saka avsluttes før de føler at de har fått nok. Om dere avslutter den i ei snarvending, kommer de før eller seinere til å lage bråk igjen. Der

studentene lager bråk, må dere ikke gi dem skoleferie, men dere må avgjøre spørsmålet ved kamp, som i slaget ved Chihpi i oldtida. Hva godt vil komme ut av dette? Det vil hjelpe til med å avdekke problemene fullt ut og trekke et klart skille mellom rett og galt, slik at alle kan bli herda og slik at de som er urimelige, de dårlige folk, vil bli nederlag.

Dere må lære dere denne kunsten å lede. Prøv ikke å demme opp for allting bestandig. Når folk kommer med merkelige utsagn, setter i gang streiker eller kommer med et bønneskrift, forsøker dere å slå dem tilbake med ett slag, og tenker alltid at sånne ting ikke bør forekomme. Hvorfor er det slik at disse tingene som ikke bør forekomme likevel gjør det? Sjølve denne kjensgjerninga viser at de bør forekomme. Dere forbyr folk å streike, å komme med bønneskrift, eller å komme med ufordelaktige bemerkninger. Dere tyr ganske enkelt til undertrykking i alle tilfeller, helt til dere en dag blir en Rakosi. Dette gjelder både innafor og utafor partiet. Når det gjelder merkelige utsagn, underlige hendinger og motsigelser, er det bedre å få dem avdekka. Motsigelser må bli avdekka og løses etterpå.

En må dele uroligheter inn i flere forskjellige grupper, og behandle dem i samsvar med det. I ei gruppe har vi den uroa som er rettmessig, i sånne tilfeller må vi innrømme feila våre og rette på dem. I ei annen gruppe har vi uro som ikke er rettmessig, den må vi slå tilbake. Uroligheter som har gode grunner bør oppstå, de som ikke har gode grunner vil ikke komme noen veg. I enda ei annen gruppe er uroen delvis rettmessig og delvis ikke, og vi må godta det som er rettmessig og kritisere det som ikke er det. Her må vi ikke gi etter ved alle høve helt uten omsyn til prinsippene og love å gjøre alt det som blir forlangt. Dere må ikke være alt for snare til å bruke makt eller etter å åpne ild mot folk, om det ikke er et tilfelle av virkelig storstilt kontrarevolusjonært opprør som krever å bli undertrykt med våpenmakt. Tuan Chi-jui satte 18. mars-massakren⁶ i scene og greip til skyting, og han felte seg sjøl til slutt. Vi må ikke følge eksempelet hans.

Vi må arbeide godt blant dem som er innblanda i uro for å splitte dem og skille de mange fra de få. Gi de mange skikkelig vegledning og skolering slik at de gradvis kan endre seg, og ikke sår dem. Jeg trur det er slik overalt at det er få mennesker ved de to ytterpunktene, mens det er mange i midten. Vinn dem som er i midten skritt for skritt, så vil vi få overtaket. Vi må analysere opprørslederne. Noen av dem som tør å ta ledelsen i opprøra kan bli nyttige folk gjennom skolering. Når det gjelder handfullen av dårlige folk, trenger vi ikke å arrestere, fengsle eller utvise noen, unntatt dem som er skyldige i de alvorligste forbrytelsene. La dem få bli i sin egen avdeling, men ta fra dem den

politiske kapitalen deres, isoler dem og bruk dem som lærere ved negativt eksempel. Da kamerat Teng Hsiao-ping dro for å holde en tale på Tsinghua-universitetet ba han den studenten som hadde trua med å drepe tusener og titusener av folk om å tjene som lærer. En fyr som han har ikke noen våpen, ikke engang en pistol, hvorfor skulle dere være redde for han? Om dere utviser han straks, vil dere få et reint hus, men det vil ikke bli godt mottatt overalt. Om han blir utvist fra stedet deres vil han måtte finne seg en jobb på et annet sted. Derfor er det ikke en bra måte å gjøre det på å utvise folk som han i all hast. Slike folk representerer de reaksjonære klassene og det er ikke bare spørsmål om noen få enkeltpersoner. Om vi tar oss av dem med for grove midler, blir vi godt og vel kvitt dem, men vi får ikke utnytta rolla deres som lærere ved negativt eksempel fullt ut. I Sovjetunionen pleier de å utvise noen få hovedmenn når høyskolestudentene lager bråk, og de forstår ikke at dårlige ting kan tjene som lærestoff. Sjølsagt må vi utøve diktatur over de svært få som setter i scene slike kontrarevolusjonære opprør som Ungarn-episoden.

Vi må la kjente demokratiske personer utfordre oss med motsatte syn og gi dem frie hender til å kritisere oss. Ellers vil vi likne litt på Kuomintang. Kuomintang var livredd for kritikk og gikk i redsel og frykt hver gang det politiske rådet hadde møte. Kritikk fra kjente demokratiske personer kan bare være av to slag, den som er gal og den som ikke er det. Kritikk som ikke er gal kan hjelpe oss til å rette på manglene våre, mens vi må tilbakevise kritikk som er gal. Når det gjelder slike typer som Liang Shu-ming, Peng Yi-hu og Chang Nai-chi, kan de bare fjerte om de har lyst til det. Det vil være til fordel for oss, for alle kan sjøl dømme om lukta er god eller vond, og gjennom diskusjon kan flertallet vinnes og disse typene kan bli isolert. Om de vil lage bråk, så la dem få gjøre det så mye de orker. Den som gjør seg skyldig i mye urettferdig er dømt til å ødelegge seg sjøl. Jo falskere de snakker og jo større feil de har, desto bedre, og desto mer isolert vil de bli, og desto bedre vil de skolere folket ved negativt eksempel. Vi må både forene oss med og føre kamp mot de kjente demokratiske personene, og i samsvar med omstendighetene må vi arbeide blant dem på deres eget initiativ i noen tilfeller, mens vi i andre tilfeller lar dem avsløre seg sjøl før vi går til handling, heller enn å slå først.

Kampen mot borgerlig ideologi, mot dårlige mennesker og mot dårlige ting, er en langsiktig kamp, som vil ta flere tiår eller til og med hundreår. Arbeiderklassen, de andre delene av det arbeidende folket og de revolusjonære intellektuelle vil få erfaring, og de vil herde seg i løpet av kampen, og dette er en stor fordel.

En dårlig ting har en dobbelt karakter — den er både god og dårlig. Mange kamerater er fortsatt ikke klare på dette punktet. En dårlig ting inneholder gode faktorer også. Å se på dårlige mennesker og dårlige ting som bare dårlige er ei ensidig, metafysisk innstilling til problemer. Det er ikke ei dialektisk innstilling eller en marxistisk måte å se på ting på. På den ene sida er dårlige mennesker og dårlige ting dårlige, men på den andre sida kan de spille ei bra rolle. For eksempel spiller en dårlig fyr som Wang Ming ei bra rolle som en lærer ved negativt eksempel. På samme måte inneholder en god ting negative faktorer også. For eksempel har de enorme seirene som vi har vunnet i de sju åra sia frigjøringa, særlig de vi vant i fjor, gjort noen kamerater stormannsgale, gjort dem innbilske og de blir tatt på senga når det plutselig bryter ut uro fra noen få mennesker.

Den egentlige årsaka til at en på den ene sida er redd for uro og på den andre handterer den så grovt, er at en nekter å erkjenne i tankene sine at et sosialistisk samfunn er en enhet av motsetninger, der det fins motsetninger, klasser og klassekamp.

I lang tid nekta Stalin for at det fantes motsigelser mellom produksjonsforholda og produktivkreftene og mellom overbygninga og den økonomiske basisen i det sosialistiske systemet. Først året før sin død da han skreiv *Sosialismens økonomiske problemer i SSSR*, nevnte han nølende motsigelsen mellom produksjonsforholda og produktivkreftene i det sosialistiske systemet, og innrømte at feilaktig politikk og uriktige omstillinger ville føre til problemer. Sjøl da stilte han ikke spørsmålet om motsigelsen mellom produksjonsforholda og produktivkreftene, og mellom overbygninga og den økonomiske basisen i det sosialistiske systemet som et spørsmål av avgjørende betydning. Han forsto heller ikke at disse motsigelsene er de grunnleggende motsigelsene som driver et sosialistisk samfunn framover. Han trudde alt var trygt under hans styre. Vi for vår del må ikke innbille oss at alt er trygt under vårt styre. Det er trygt og likevel utrygt.

Like sikkert som at et menneske må dø, vil det sosialistiske systemet, som en historisk foreteelse, ifølge dialektikken, opphøre en dag, og bli oppheva av det kommunistiske systemet. Hva slags marxisme ville det være om noen hevda at det sosialistiske systemet og produksjonsforholda og overbygninga til det, ikke vil dø ut? Ville ikke det være det samme som ei religiøs tru eller en teologi som forkynte en evig gud?

Hvordan vi skal behandle motsigelsene mellom folket og fienden og motsigelsene i folket i et sosialistisk samfunn er ei vitenskapsgrein som det er verdt å studere nøye. Under de forholda som er i landet vårt kommer klassekampen til uttrykk i stor stil i motsigelser i folket, sjøl om den

i øyeblikket delvis består av motsigelser mellom folket og fienden. De urolighetene som et lite antall mennesker har stelt i stand i øyeblikket, gjenspeiler denne situasjonen. Om jorda skulle gå under om ti tusen år fra nå, vil det i alle fall fortsette å oppstå uroligheter i disse ti tusen åra. Men det som skjer i ei så fjern framtid som ti tusen år fra nå vil ikke være vår sak. Det vi er opptatt med er å gjøre en alvorlig innsats for å få erfaringer i å handtere dette problemet innafor ramma av noen femårsplaner.

Vi må styrke arbeidet vårt og overvinne feila og manglene våre. Hva slags arbeid må vi styrke? Politisk og ideologisk arbeid på feltene for industri, jordbruk, handel, kultur og utdanning, såvel som i hæren, regjeringa og partiet. Dere er alle opptatt med yrkespliktene deres, med det daglige arbeidet i økonomien, kulturen og utdanninga, i det nasjonale forsvaret og i partisaker, men om dere forsømmer politisk og ideologisk arbeid vil det være svært farlig. Nå når generalsekretæren vår i partiet, kamerat Teng Hsiao-ping personlig har dukka opp på Tsinghua-universitetet og holdt et foredrag, vil jeg gjerne at dere får opp farta alle sammen. De ledende kameratene i sentralkomiteen og i partikomiteene for provinsene, byprovinsene og for de autonome områdene må alle sammen personlig ta på seg politisk og ideologisk arbeid. Etter den andre verdenskrigen brydde ikke Sovjetunionens Kommunistiske Parti og visse østeuropeiske partier seg lenger om grunnprinsippene i marxismen. De brydde seg ikke lenger om klassekamp, proletariatets diktatur, partiets ledelse, demokratisk sentralisme og banda mellom partiet og massene, og det var ikke særlig mye politisk atmosfære der. Følgen var Ungarn-episoden. Vi må holde oss til marxismens grunnleggende teori. Hver provins, hver byprovins og autonomt område må begynne med teoretisk arbeid og de må systematisk utdanne marxistiske teoretikere og kritikere.

Gjør organisasjonene våre strømlinje. Staten er et redskap for klassekamp. En klasse må ikke sammenliknes med staten, som er sammensatt av et antall folk (et lite antall) fra den klassen som har den ledende stillinga. Det trengs noen folk til kontorarbeid, men jo færre, jo bedre. I øyeblikket er statsapparatet vårt oppsvulma, det har mange departementer og mange folk sitter på kontora sine uten å gjøre noe. Dette problemet skriker etter å bli løst. For det første, kutt ned på antall folk. For det andre må dere ta passende tiltak og sørge for at de som blir oppsagt har et sted å dra til. Det som er sagt ovafor gjelder like mye for partiet, regjeringa og hæren.

Gå ned på grunnplanet og studer problemene der. Jeg håper at kameratene i sentralkomiteen og de ledende kameratene som har ansvar for

provinser, byprovinser og autonome områder og for de sentrale departementene, vil gjøre dette. Jeg har hørt at mange ledende kamerater ikke gjør det lenger, og det er ikke bra. De sentrale organene er noen elendige steder hvor dere ikke kan få noen kunnskaper i det hele tatt. Om dere er på jakt etter kunnskap, vil dere ikke finne noe ved å sitte på kontoret deres. Fabrikkene, kooperativene og butikkene er de virkelige kildene til kunnskap. Om dere blir på kontora deres, vil dere aldri få en klar ide om hvordan fabrikkene, kooperativene og butikkene blir drevet. Jo høyere stillinga er, jo mindre vil kunnskapene bli. For å hamle opp med problemene, må dere personlig gå ned eller dere må be folk å komme opp. Om dere verken går ned eller ber folk å komme opp, vil dere ikke være i stand til å løse noen problemer. Jeg foreslår at sekretæren i en partikomite for en provins, byprovins eller et autonomt område samtidig fungerer som sekretær i en fylkespartikomite eller i en partikomite på en fabrikk eller en skole, og at sekretæren i en partikomite i et prefektur eller i et fylke gjør det samme i en underordna enhet. På denne måten kan de tilegne seg erfaringer til å gi rettleiing overalt.

Hold dere i nær kontakt med massene. Det straffer seg helt sikkert å fjerne seg fra massene og bli byråkrater. De ungarske lederne kjente ikke til forholda blant massene fordi de ikke hadde undersøkt og studert dem. Og de visste ikke hva som hadde gått galt da det brøt ut uro i stor stil. I den siste tida har det vært tilfeller da lederne av noen av de sentrale departementene våre og av partikomiteene i provinsene, byprovinsene og de autonome områdene ikke fulgte med i de ideologiske strømningene i massene. De var helt uvitende om urolighetene og opp-tøyene som noen folk brygga på, og var derfor helt i villrede da det skjedde noe. Vi må ta disse forholda som en advarsel. Kamerater i sentralkomiteen og ledende kamerater med ansvar for provinsene, byprovinsene og de autonome områdene, og for de sentrale departementene må bruke en del tid hvert år for å besøke enhetene på grunnplanet, slik som fabrikker, jordbrukskooperativer, butikker og skoler, for å undersøke og studere og finne ut av de politiske forholda blant massene, hvor mange som er framskredne, tilbakeliggende eller mellomliggende, og hvor bra massearbeidet går. Slik vil de få et klart bilde av situasjonen. Stol på arbeiderklassen, på fattigbøndene, de lavere mellombøndene og på de framskredne elementene, for vi må ha tillit. Bare på den måten kan vi unngå episoder som den i Ungarn.

For det sjette, spørsmålet om rettssystemet. Jeg skal ta for meg tre punkter: Loven må overholdes, kontrarevolusjonære må utryddes, og vi må slå fast hva vi har oppnådd ved å utrydde kontrarevolusjonære.

Loven må overholdes og det revolusjonære rettssystemet må ikke un-

dergraves. Lover er en del av overbygninga. Lovene våre har det arbeidende folket laga sjøl. De er ment å skulle opprettholde revolusjonær orden, forsvare interessene til det arbeidende folket, den sosialistiske økonomiske basisen og produktivkreftene. Vi forlanger at alle og ikke bare de kjente demokratiske personene skal respektere det revolusjonære rettssystemet.

Kontrarevolusjonære må utryddes. Denne oppgava må fullføres i år på de stedene der den ennå ikke er fullført etter planen, og er det fortsatt løse ender å feste, må arbeidet avgjort gjøres ferdig neste år. Noen enheter gjennomførte kampanjen for å utrydde kontrarevolusjonære, men arbeidet var ikke grundig og det er nødvendig gradvis å rense ut alle sammen i løpet av kampen. Det er ikke mange kontrarevolusjonære igjen, dette er ei kjensgjerning vi må slå fast. Massene vil ikke følge de kontrarevolusjonære når det bryter ut uro, og de som gjør det er få og de gjør det bare for ei tid. På den andre sida må vi også slå fast at det fortsatt fins kontrarevolusjonære og at arbeidet med å utrydde dem ikke er ferdig ennå.

Vi må slå fast hva vi har oppnådd i å utrydde kontrarevolusjonære. Det er oppnådd veldig mye. Det fins også feil, som vi sjølsagt må ta alvorlig. Vi må støtte kadrene som gjør arbeidet med å utrydde kontrarevolusjonære og vi må ikke bli bløte sjøl om vi blir skjelt ut av noen kjente demokratiske personer. Disse fyrene har holdt på med dette dag etter dag, de har ikke noe bedre å foreta seg etter et godt måltid enn å skjelle ut folk. Ja, la dem gjøre det. Jeg synes det er bedre jo mer de skjeller ut folk. I alle fall kan ikke all verdens utskjelling gjendrive de tre punktene som jeg har tatt opp.

Det er ingen som veit hvor mye kommunistpartiet er blitt skjelt ut. Kuomintang rakka ned på oss som «kommunistiske banditter», og om folk hadde det minste med oss å gjøre, blei de beskyldt for å «ha kontakt med banditter». Til sjuende og sist har «bandittene» vist seg å være bedre enn «de som ikke er banditter». Fra uminnelige tider har ingenting som er progressivt noen gang blitt mottatt godt i begynnelsen og alt som er progressivt har alltid vært utsatt for utskjelling. Marxismen og kommunistpartiet er blitt skjelt ut helt fra starten av. Sjøl ti tusen år fra nå vil progressive ting bli skjelt ut i begynnelsen.

Fortsett arbeidet med å utrydde kontrarevolusjonære og utrydd dem overalt der de fins. Rettssystemet må respekteres. Å handle i overensstemmelse med loven betyr ikke at en er bundet på hender og føtter. Det er galt å være bundet på hender og føtter og ikke utrydde kontrarevolusjonære der de fins. Sørg for å følge loven uten å ha lenker på hender og føtter.

For det sjuende, jordbruksspørsmålet. Vi må stri for å få ei god avling i år. Ei god avling i år vil gi folk en følelse av trygghet, og den vil grunnfeste kooperativene i betydelig grad. I Sovjetunionen og i noen øst-europeiske land førte jordbrukskollektiviseringa bestandig til nedgang i kornproduksjonen i flere år. Vi har hatt jordbrukskooperasjon i flere år, og vi anstrengte oss til det ytterste i fjor, men så langt fra å synke har kornproduksjonen vår økt. Om vi får enda ei god avling i år, vil det ikke være noe sidestykke i historia til den kooperative bevegelsen i jordbruket og heller ikke i historia til den internasjonale kommunistiske bevegelsen.

Hele partiet må legge stor vekt på jordbruket. Jordbruket har livsviktig betydning for landets økonomi og for folkets utkomme. Legg nøye merke til dette for det er svært farlig å ikke ta et grep om kornproduksjonen. Om dere overser dette, vil det en dag bli utbredt uorden.

1) Jordbruket er livsviktig for ei jordbruksbefolkning på 500 millioner når det gjelder forsyning av korn, mat, matolje og andre jordbruksprodukter til daglig bruk som går til eget forbruk. Denne delen av jordbruksproduktene som går til eget forbruk blant bøndene er enorm. For eksempel utgjorde korn til salg medrekna korn levert til staten om lag 80 000 millioner kattier av de mer enn 360 000 millionene kattier korn som blei produsert i fjor, eller mindre enn en fjerdedel av den totale produksjonen. De tre fjerdedelene som var igjen og mer enn det gikk til bøndene. Om det står bra til i jordbruket og bøndene er sjølforsynte, da vil 500 millioner folk føle seg trygge.

2) Jordbruket er livsviktig for å forsyne befolkninga i by-, industri- og gruveområdene med mat. Behova til industribefolkninga kan bare dekkas og industrien kan bare bli utvikla når produksjonen av jordbruksprodukter til markedet blir økt. Når jordbruksproduksjonen øker, må vi gradvis øke den delen av jordbruksprodukter som går til markedet, og særskilt kornvarer. Når alle får regelmessige måltider behøver vi ikke å bekymre oss om ei handfull folk som lager bråk på skoler og i fabrikker.

3) Jordbruket er hovedkilden for råstoff til lettindustrien, som landsbygda er et viktig marked for. Først når jordbruket er utvikla kan lettindustrien få nok råstoff og finne et svært marked for varene sine.

4) Landsbygda er igjen et viktig marked for tungindustrien. For eksempel, blir kunstgjødsel, alle slags jordbruksmaskiner og deler av den elektriske krafta vår, kull og olje levert til områdene på landsbygda, og jernbanene, riksvegene og vannreguleringsanlegga tjener alle sammen jordbruket. Nå når vi har bygd opp en sosialistisk jordbruks-

økonomi, er landsbygda i ferd med å bli et enormt marked for den voksende tung- og lettindustrien vår.

5) Jordbruksproduktene utgjør i øyeblikket hovedmassen av eksporten vår. De tjener inn utenlandsk valuta som vi kan bruke til å importere forskjellig slags industriutstyr med.

6) Jordbruket er en viktig kilde til akkumulasjon. Når det blir utvida kan det gi mer midler å utvikle industrien med.

På grunn av dette kan vi si at jordbruket på en måte er en industri i seg sjøl. Vi må overtale industridepartementene til å vende seg til landsbygda og støtte jordbruket. Dette må gjøres om industrialiseringa skal bli gjennomført.

Hva bør være det rette forholdet mellom den akkumulasjonen som er øremerka til jordbruket og den akkumulasjonen som skal tas fra jordbruket av staten, av det kooperativene tjener? Vær så snill å tenke igjennom denne saka og utarbeid det passende forholdet. Målet er å gjøre jordbruket i stand til å utvide reproduksjonen, å gi industrien et større marked og bli en større kilde til akkumulasjon. For det første, la jordbruket akkumulere mer til seg sjøl, for bare da kan det akkumulere mer til industrien. Om jordbruket bare akkumulerte til industrien og svært lite eller ikke noe til seg sjøl, ville det bety å «tappe alt vannet ut av dammen for å få tak i all fisken» og ville bare skade utviklinga av industrien.

Vi må også gi akt på forholdet mellom akkumulasjonen til kooperativet og inntektene til medlemmene av kooperativet. For å øke akkumulasjonen gradvis må kooperativene bruke verdiloven og bruke økonomisk bokføring, og de må drives med flid og nøysomhet. Om det blir ei god avling i år, bør akkumulasjonen deres være litt større enn i fjor, men ikke for stor, for det er bedre å la bøndene få mer å spise til å begynne med. Akkumuler mer i gode år og mindre eller ingenting i år når avlingene slår halvvegs feil eller helt feil. Med andre ord går akkumulasjon framover i bølger eller i spiraler. Ettersom alt i verden sjøl er en motsigelse, en enhet av motsetninger, er bevegelsen og utviklinga til alle ting bølgeaktig. Lyset som sola utstråler kalles lysbølger, bølgene radiostasjonene sender ut kalles radiobølger og lyden blir båret fram av lydbølger. Vannet beveger seg i vannbølger og varmen i varmebølger. På en måte foregår også det å gå i bølger, skritt etter skrittbevegelsen danner bølger. Operasynging går også framover i bølger, sangeren synger ei linje etter den andre, aldri sju eller åtte linjer på samme tid. Vi skriver også i bølger, for folk skriver det ene ordet etter det andre, ikke flere hundre ord med et pennestrøk. Slik er den bølgeaktige karakteren til bevegelsen av motsetningene i alle ting.

Kort sagt må vi handle i samsvar med dialektikken. Det sa kamerat Teng Hsiao-ping. Jeg mener at hele partiet må studere dialektikken og gå inn for å handle i samsvar med dialektikken. Hele partiet må legge vekt på ideologisk og teoretisk arbeid, bygge opp grupper av marxistiske teoriarbeidere og legge mye arbeid i å studere og propagandere marxistisk teori. Vi må bruke den marxistiske teorien om motsetningenes enhet når vi undersøker og tar oss av nye problemer med klassemotsigelser og klassekamp i et sosialistisk samfunn og også når det gjelder de nye problemene i den internasjonale kampen.

NOTER

1. Det at det blei betalt ei fast rente var et middel staten brukte under den sosialistiske omforminga for å virkeliggjøre politikken med å løse inn det nasjonale borgerskapets produksjonsmidler. Etter at den kapitalistiske industrien og handelen blei omdanna til felles statlig-private foretak grein for grein i 1956, betalte staten det nasjonale borgerskapet ei fast årlig rente utfra pengeverdien av formuen deres i et bestemt tidsrom. I kjernen var denne renta fortsatt ei form for utbytting.

2. V. I. Lenin: «Oversikt over Hegels *Logikkens vitenskap*.»

3. V. I. Lenin: «Om spørsmålet om dialektikk».

4. Carl von Clausewitz (1780—1831), den velkjente tyske borgerlige militærvitenskapsmannen. *Om krig* er blant hovedverkene hans. Når det gjelder Stalins kommentarer til Clausewitz, se Stalins «svarbrev til kamerat Razin».

5. V. I. Lenin: «Krig og revolusjon».

6. I mars 1926, under krigen mellom Feng Yu-hsiangs nasjonale hær og den nordøstre krigsherren Chang Tso-lin var de japanske krigsherrene så frekke at de sendte marinefartøy for å gi dekning til Changs tropper som angrep troppene til Feng, som lå i Takuhavna. Etter at de var slått tilbake sendte de japanske aggressorene, som arbeidet hand i hand med sju andre land, medrekna Storbritannia og USA, et ultimatum til den kinesiske regjeringa. Dette ultimatumet kom med slike frekke krav som at forsvarsverkene ved Takuhavna skulle legges ned. Den 18. mars holdt tusener av arbeidere, studenter og borgere i Peking et protestmøte foran Tien An Men og begynte en demonstrasjon. Da demonstrantene nådde regjeringsbygget og krevde at åttepunktsultimatomet blei avslått, ga Tuan Chi-jui, sjefen for regjeringa til krigsherrene i nord, vaktene ordre om å skyte og demonstrantene blei slakta med kaldt blod.

EI DIALEKTISK HOLDNING TIL INDRE ENHET I PARTIET

18. november 1957

Når det gjelder spørsmålet om enhet, har jeg lyst til å si noe om holdninga til den. Jeg mener vi må ha ei holdning retta inn mot enhet med hver enkelt kamerat, uansett hvem det er, så lenge han ikke er et fiendtlig element eller en sabotør. Vi må ha ei dialektisk, ikke ei metafysisk holdning til han. Hva betyr ei dialektisk holdning? Det betyr å analysere alle ting, anerkjenne at alle mennesker gjør feil og ikke forkaste en person fullstendig bare fordi han har gjort feil. Lenin sa en gang at det ikke fins en eneste person på jorda som ikke gjør feil. Alle trenger støtte. En dyktig fyr trenger hjelp fra tre andre mennesker, et gjerde trenger støtte fra tre stolper. Med all sin skjønnhet trenger lotusblomsten de grønne bladene sine for å bli framheva. Dette er kinesiske ordtak. Enda et kinesisk ordtak sier at tre lappeskomakere som legger sammen forstanden sin er jambyrdige med geniet Chukeh Liang. Chukeh Liang aleine kan aldri bli feilfri, han har sine begrensninger. Se på denne erklæringa fra de tolv landa våre. Vi har gått gjennom et første, andre, tredje og fjerde utkast, og enda er vi ikke ferdige med å pusse på det. Jeg mener det ville være overmodig av hvem som helst å gjøre krav på å ha guddommelig allvitenhet og allmakt. Så hva slags holdning bør vi ha til en kamerat som har gjort feil? Vi bør være analytiske og ha ei dialektisk, heller enn ei metafysisk holdning. En gang kjørte partiet vårt seg fast i metafysikk, i dogmatisme, som ødela fullstendig alle som ikke falt i smak. Seinere forkasta vi dogmatismen og lærte litt mer dialektikk. Motsetningenes enhet er grunnbegrepet i dialektikken. I samsvar med

Utdrag fra en tale på Moskva-møtet for utsendinger fra kommunist- og arbeiderpartiene.

dette begrepet — hva bør vi gjøre med en kamerat som har gjort feil? Først bør vi føre kamp for å plukke av han de feilaktige ideene hans. For det andre bør vi også hjelpe han. Punkt en, kamp, og punkt to, hjelp. Vi må ta utgangspunkt i gode hensikter og hjelpe han til å rette på feila sine slik at han kan finne en utveg.

Men det er annerledes når en har å gjøre med personer av en annen type. Overfor personer som Trotski og som Chen Tu-hsiu, Chang Kuo-tao og Kao Kang i Kina var det umulig å ha ei hjelpsom holdning, for de var uforbederlige. Og det fantes enkeltpersoner som Hitler, Chiang Kai-shek og tsaren som også var uforbederlige og måtte styrtes fordi vi og de utelukka hverandre fullstendig. Når vi ser det sånn, er det bare ei side ved karakteren deres, ikke to. Til sjuende og sist gjelder dette også for det imperialistiske og kapitalistiske systemet, som nødvendigvis må bli erstatta av det sosialistiske systemet til slutt. Det samme gjelder ideologi, idealisme vil bli erstatta av materialisme, og gudstru av ateisme. Her snakker vi om det strategiske målet. Men det er ei annen sak med taktiske stadier, der en kan gjøre kompromisser. Inngikk vi ikke kompromiss med amerikanerne om den 38. breddegraden i Korea? Blei det ikke et kompromiss med franskmennene i Vietnam?

På hvert taktisk stadium er det nødvendig å være flink til å inngå kompromisser, likså vel som til å føre kamper. La oss nå vende tilbake til forholda mellom kamerater. Jeg vil foreslå at det blir holdt samtaler mellom kamerater når det har vært litt uenighet mellom dem. Det ser ut til at noen mener at folk blir helgener uten uoverensstemmelser eller uenighet så snart de går inn i kommunistpartiet, og at partiet ikke kan analyseres, det vil si at det er monolittisk og ensarta, og at det derfor ikke er behov for samtaler. Det ser ut som om folk må være 100 prosent marxister så snart de er med i partiet. I virkeligheten fins det marxister på alle ulike trinn, de som er 100 prosent, 90, 80, 70, 60 eller 50 prosent marxister, og noen som bare er 10 eller 20 prosent marxister. Kan ikke to eller flere av oss snakke sammen i et lite rom? Kan vi ikke gå ut fra ønsket om enhet og ha samtaler i en hjelpsom ånd? Sjølsagt viser jeg til samtaler innafor kommunistenes rekker, og ikke samtaler med imperialistene (sjøl om vi har samtaler med dem også). La meg gi et eksempel. Har ikke de tolv landa våre samtaler ved dette høvet? Har ikke de mer enn seksti partiene også samtaler? Det er nettopp det de har. Med andre ord godtar vi visse synspunkter fra andre som kan godtas og gir avkall på noen av våre egne synspunkter som kan oppgis, forutsatt at det ikke er til skade for prinsippene i marxismen-leninismen. Vi har altså to hender som kan behandle en kamerat som har gjort feil, ei hand til å kjempe med han og den andre til å forene oss med han. Målet med kampen er å

holde fast på prinsippene i marxismen, det betyr å være prinsippfast. Det er den ene handa. Den andre handa er til å forene seg med han. Målet med enheten er å skaffe han en utveg, å inngå kompromiss med han, det betyr å være smidig. Samordninga av prinsippfasthet og smidighet er et marxist-leninistisk prinsipp, og det er en enhet mellom motsetninger.

Alle slags verdener, og sjølsagt særskilt klassesamfunn, vrirler av motsigelser. Noen sier at det «fins» motsigelser i det sosialistiske samfunnet, men jeg mener det er en gal måte å si det på. Poenget er ikke at det fins motsigelser, men at det vrirler av motsigelser. Det fins ikke noe sted der det ikke er motsigelser, og det fins heller ikke noen person som ikke kan analyseres. Å tru at en ikke kan analyseres er å være metafysisk. Dere forstår, et atom er ei samling av enheter mellom motsetninger. Det er en enhet mellom de to motsetningene, kjernen og elektronene. I en kjerne er det igjen en enhet mellom motsetninger, protonene og nøytronene. Når vi snakker om protoner, fins det protoner og antiprotoner, og med omsyn til nøytroner, fins det nøytroner og antinøytroner. Kort sagt er enheten mellom motsetninger til stede overalt. Begrepet om motsetningenes enhet, dialektikken, må bli vidt utbredt. Jeg hevder at dialektikken bør bevege seg fra den lille kretsen av filosofer til de breie folkemassene. Jeg foreslår at dette spørsmålet blir diskutert på møter i de politiske byråene og på plenumsmøtene i sentralkomiteene til de ulike partiene og også på møter i partikomiteene deres på alle plan. Sekretærene i partiavdelingene våre forstår virkelig dialektikk, for når de forbereder rapporter til avdelingsmøter, skriver de vanligvis opp to poster i notisbøkene sine, for det første, det bra som er oppnådd, og for det andre, manglene. Ett deler seg i to — dette er en universell foreteelse, og dette er dialektikk.

Fra skolen, fabrikken, den borgerlige politikken, det borgerlige militærvesenet og på alle andre områder av livet i et kapitalistisk samfunn kjenner du stilen med byråkrati og kommandometoder. I et samfunn der borgerskapet har makta og i deres partier er dette en av hovedmetodene for å herske over arbeiderklassen, folket og ungdommen. Det springer ut av den folkefiendtlige karakteren til borgerskapet sjøl.

Byråkrati og kommandometoder er også et problem i kommunistiske partier og i sosialistiske samfunn. Der blir de aktivt bekjempa, fordi de er alvorlige hinder for å løse partiets oppgaver og gjennomføre frigjøringa av folket og avskaffinga av klassene.

Mao Tsetung er den av de marxist-leninistiske klassikerne som har nådd lengst i å analysere slike avvik og gi anvisninger for hvordan kampen mot dem skal føres.

ISBN 82-7094-956-6

Pris kr. 6,—